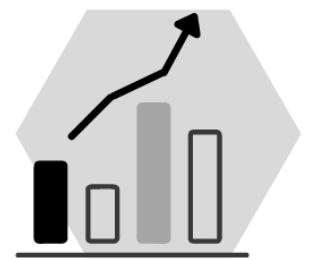
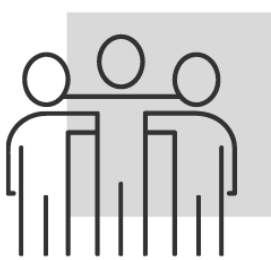

STRATEGIA ROZWOJU GMINY POŁANIEC

NA LATA 2021-2030

Strategia Rozwoju Gminy Połaniec na lata 2021-2030

MIASTO I GMINA POŁANIEC

Opracowano we współpracy z:

Zespół w składzie:

1. Przewodniczący zespołu – inż. Joanna Tymczuk
2. Członek zespołu – mgr inż. Natalia Sierpińska
3. Członek zespołu – mgr Ewa Ścigaj

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	5
1.1. Metodyka opracowania strategii.....	5
1.2. Kontekst planowania strategicznego	6
2. Wnioski z diagnozy strategicznej	7
2.1. Położenie	7
2.2. Środowisko przyrodnicze	9
2.3. Społeczeństwo.....	11
2.4. Gospodarka.....	16
2.5. Przestrzeń	18
2.6. Kultura, sport i rekreacja	19
2.7. Wnioski z przeprowadzonego badania ankietowego	20
3. Analiza SWOT	21
3.1. Infrastruktura techniczna	22
3.2. Gospodarka	23
3.3. Społeczeństwo	24
3.4. Środowisko	26
4. Obszary strategicznej interwencji.....	27
4.1. OSI określone w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego	27
4.2. Obszar strategicznej interwencji w gminie połaniec	28
5. Wizja	30
6. Cele strategiczne, operacyjne, kierunki działań	31
7. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej	46
7.1. Rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej	49
8. Nawiązanie do nadrzędnych dokumentów strategicznych – krajowych oraz regionalnych.....	53
8.1. Zgodność z założeniami programowymi UE oraz polityka równych szans	53
8.2. Poziom krajowy	54
8.3. Poziom regionalny	62
8.4. Polityka przestrzenna w Strategii Rozwoju.....	63
8.5. Zgodność celów zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Połaniec na lata 2021-2030 z celami na poziomie krajowym, wojewódzkim oraz ponadlokalnym.....	64

9.System wdrażania i finansowania	71
9.1. System wdrażania	71
9.2.Ramy finansowe oraz źródła finansowania	72
10. Monitoring i ewaluacja.....	78
10.1.Monitoring.....	78
10.2.Ewaluacja.....	80
11.Podsumowanie.....	82
12. Spis rysunków i wykresów.....	83

1.WPROWADZENIE

1.1.METODYKA OPRACOWANIA STRATEGII

Strategia rozwoju gminy jest dokumentem określającym kierunki i obszary rozwoju gminy, cele jakie stawiać będą przed sobą władze lokalne przez najbliższe kilka lat. Strategia stanowi całościową koncepcję zarządzania rozwojem gminy i jest elementem dopełniającym funkcjonowanie i zrównoważony rozwój danego obszaru. Planowanie strategiczne jest jednym z wyznaczników poprawnego zarządzania gminą, co w dalszym etapie przekłada się na rozwój lokalny. Strategia ma za zadanie przede wszystkim eliminować istniejące bariery na rzecz wykorzystywania lokalnych atutów. W tym celu podstawowymi elementami w opracowaniu Strategii Rozwoju Gminy Połaniec są:

- diagnoza strategiczna,
- analiza SWOT,
- wizja i misja,
- cele strategiczne i operacyjne,
- system wdrażania, monitoring i ewaluacja.

Strategia rozwoju gminy ma za zadanie podnosić poziom życia mieszkańców, uwzględniając ciągle przemiany społeczno-gospodarcze. Wprowadza zmiany jakościowe oraz ilościowe i prowadzi do udoskonalania narzędzi, jakie oferuje gmina. Strategia podkreśla atuty jednostki terytorialnej, jednocześnie analizując problemy w niej występujące.

Strategię rozwoju gminy Połaniec sporządzono na lata 2021-2030, gdzie założono, że dany zasięg czasowy pozwoli na wdrożenie celów strategicznych, z uwzględnieniem analizowanych szans i zagrożeń oraz pozwoli na długotrwały monitoring i ewaluacje określonych wskaźników, przy wcześniejszym procesie wdrażania. Przy analizie danych statystycznych kierowano się najbardziej aktualnymi spisami na dzień opracowywania strategii. Dane jednak należy na bieżąco analizować w celu kontroli sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie.

Przy procesie planowania strategicznego wykorzystano takie metody badawcze jak:

- metoda obserwacyjna,
- metoda monograficzna,
- metoda badania dokumentów,
- metoda statystyczna,
- metoda analizy i krytyki piśmiennictwa.

Strategia rozwoju gminy powinna opierać się na partycypacji społecznej, która oznacza ścisłą współpracę z mieszkańcami badanego obszaru. Idąc za poprawnością konstruowania strategii i wymogami konsultacji społecznych, przeprowadzono

na terenie gminy badania ankietowe, a z wniosków sformułowano kierunki rozwoju i cele strategiczne.

Przy planowaniu działań strategicznych, kierowano się słabymi i mocnymi stronami, wyodrębniono obszary i kierunki rozwoju oraz stworzono wizję gminy, która stanowić ma ogólny kierunek rozwoju miasta i gminy Połaniec.

1.2.KONTEKST PLANOWANIA STRATEGICZNEGO

Strategia Rozwoju Gminy Połaniec to odpowiedź na zmieniające się procesy społeczno-gospodarcze gminy, powiatu a w końcu całego województwa. Opracowany dokument powstał w celu stworzenia dla gminy kierunku, w jakim powinna planować swój rozwój, realizować istniejące i przyszłe zadania, co w konsekwencji ma prowadzić do poprawy jakości życia mieszkańców. Strategia Rozwoju Gminy Połaniec na lata 2021-2030, wspólnie ze Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ oraz innymi dokumentami strategicznymi ma za zadanie tworzyć kompletny obraz rozwoju gminy.

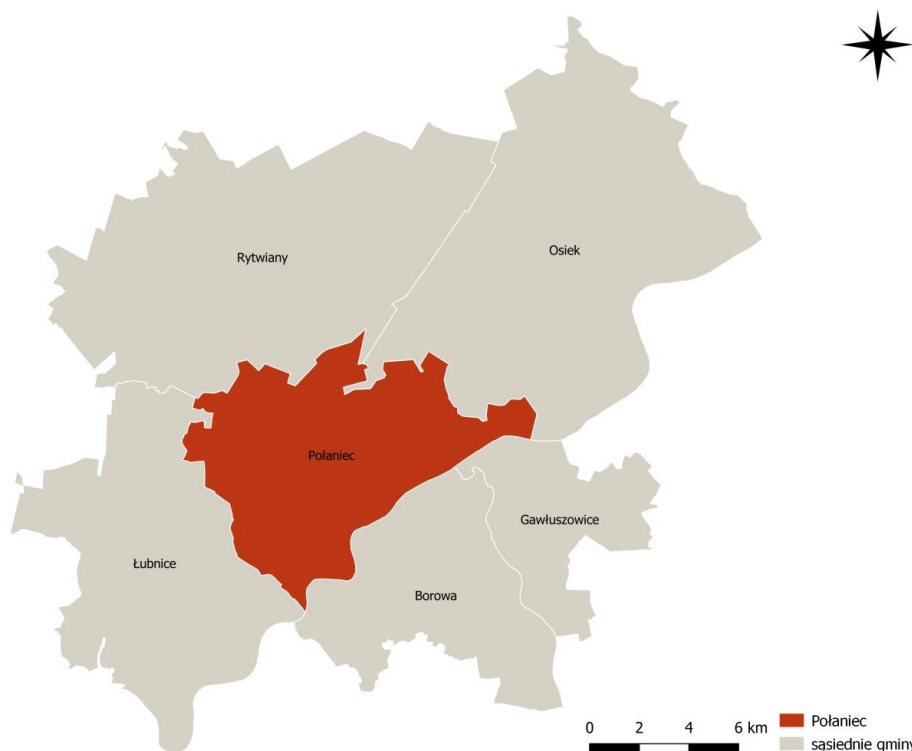
2. WNIOSKI Z DIAGNOZY STRATEGICZNEJ

Według Ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2020 poz. 1378), która weszła w życie dnia 13 listopada 2020 roku, wnioski z diagnozy strategicznej stanowią podstawę opracowania dokumentu Strategii Rozwoju. W gminie Połaniec, po przeprowadzonej diagnozie strategicznej oraz konsultacjach społecznych, wysuwają się istotne wnioski, wpływające znacząco na dalszą część dokumentu. Wnioski z diagnozy strategicznej, podzielone zostały na analizowane sfery, zgodnie z przeprowadzoną charakterystyką.

2.1. POŁOŻENIE

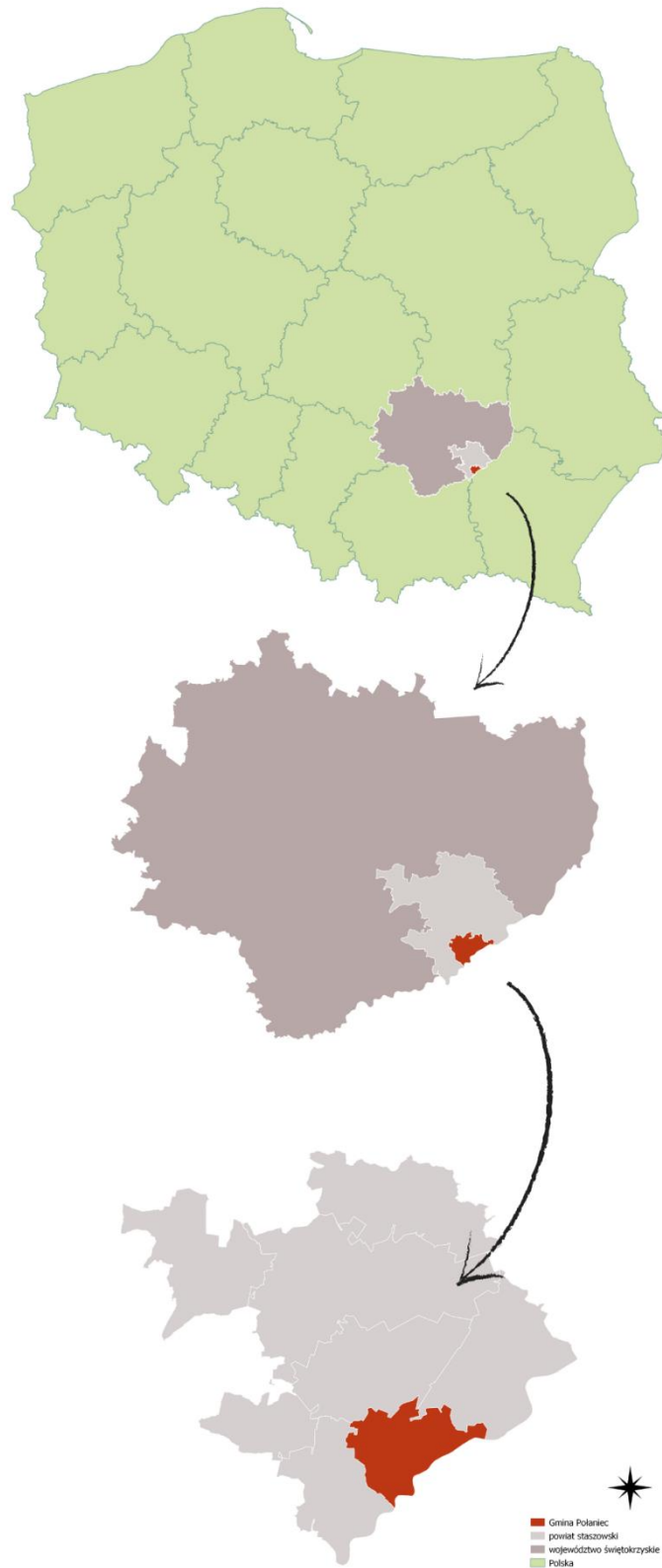
1. Położenie Gminy na styku dwóch województw pozytywnie wpływa na rozwój gospodarczy.
2. Działanie Lokalnej Grupy Działania - Dorzecze Wisły ma na celu wykorzystanie potencjału rozwojowego również gminy Połaniec.
3. Droga krajowa, przebiegająca przez gminę Połaniec, przyczynia się do zwiększenia atrakcyjności Gminy.
4. Obecność infrastruktury kolejowej obsługującej pociągi towarowe w Gminie ma duże znaczenie dla zwiększenia działań progospodarczych.
5. Teren jest urozmaicony również dzięki położeniu Gminy na granicy Wyżyny Małopolskiej oraz Podkarpacia.

Rysunek 1. Gmina Połaniec wraz z sąsiadującymi gminami

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych (Bdot10k)

Rysunek 2. Położenie gminy Połaniec na tle Polski, województwa świętokrzyskiego oraz powiatu staszowskiego

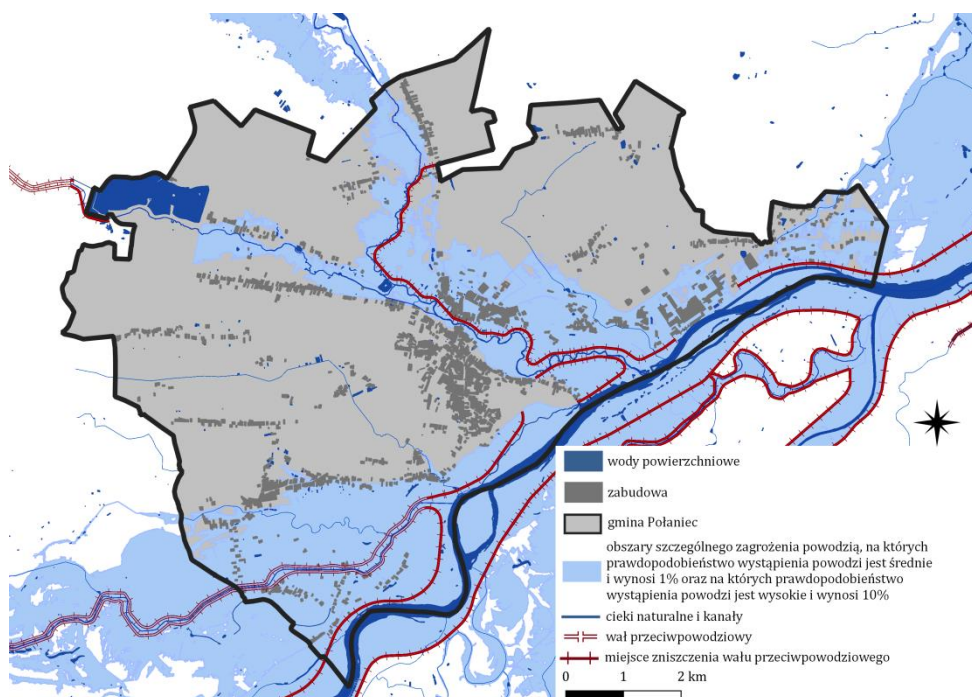

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych (Bdot10k)

2.2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

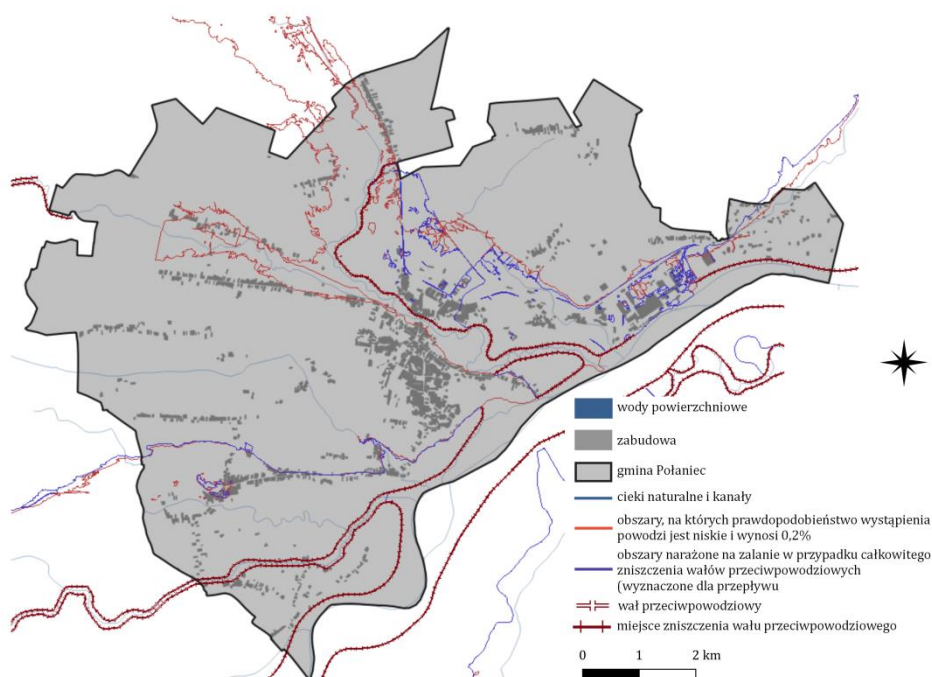
1. Położenie Gminy w zlewni Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 115, której stan ogólny określa się jako słaby oraz nr 116 o dobrym stanie ogólnym.
2. Położenie miasta i gminy Połaniec w zlewni rzeki Wisły ma pozytywne znaczenie dla rozwoju turystyki i rekreacji.
3. Na terenie gminy Połaniec występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzek: Wisły, Czarnej i Wschodniej. Na obszarach tych prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%) oraz prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). Ponadto, obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują również tereny międzywala rzek: Wisły, Czarnej i Strumień, tj. między brzegiem rzek a wałami przeciwpowodziowymi. Co więcej, na terenie gminy Połaniec występują obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% oraz obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych (wyznaczone dla przepływu o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%). Uwarunkowania te w znacznym stopniu utrudniają zagospodarowanie terenów położonych w pobliżu cieków wodnych.
4. Gleby występujące w gminie Połaniec są zróżnicowane – występują gleby II – VI klasy bonitacyjnej.
5. 20,4% całkowitej powierzchni gminy Połaniec zajmują lasy, co korzystnie wpływa na możliwości rekreacji mieszkańców.
6. Gmina Połaniec leży w granicach Tarnobrzeskiej Doliny Wisły, która jest Specjalnym Obszarem Ochrony.
7. W gminie występują okazy przyrody, które objęte są ochroną – 6 pomników przyrody.
8. „Zamczysko Turskie” jest formą ochrony dawnego drzewostanu lipowego z domieszką wiązu i grabu.

Rysunek 3. Wody powierzchniowe wraz z obszarami szczególnego zagrożenia powodzią w gminie Połaniec

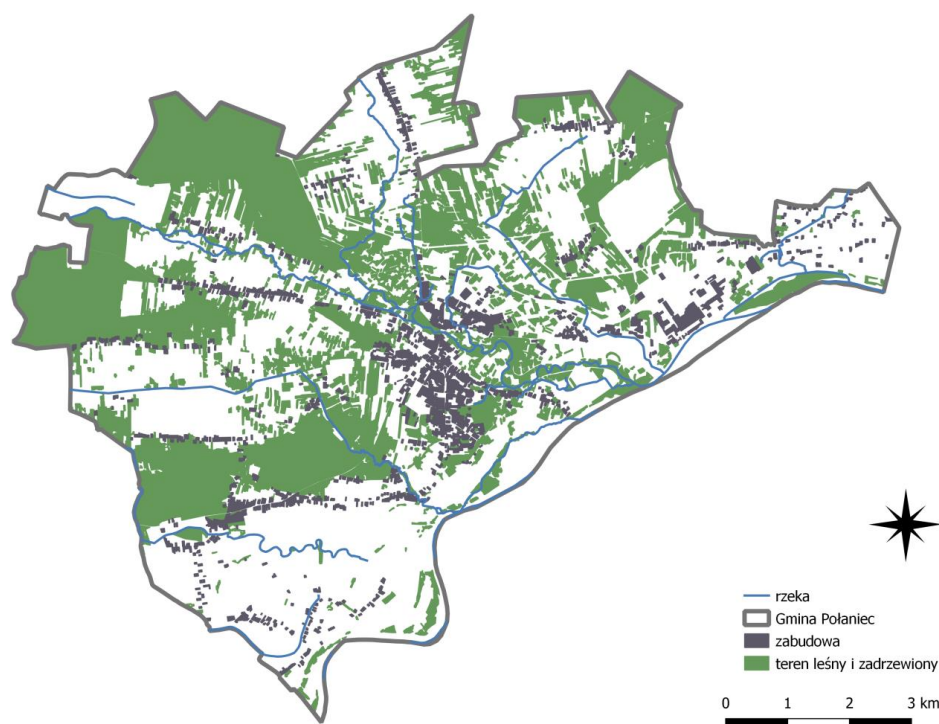
Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych (Bdot10k) oraz Wody Polskie – Baza WMS

Rysunek 4. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% oraz obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych (Bdot10k) oraz Wody Polskie – Baza WMS

Rysunek 5. Teren leśny i zadrzewiony w gminie Połaniec

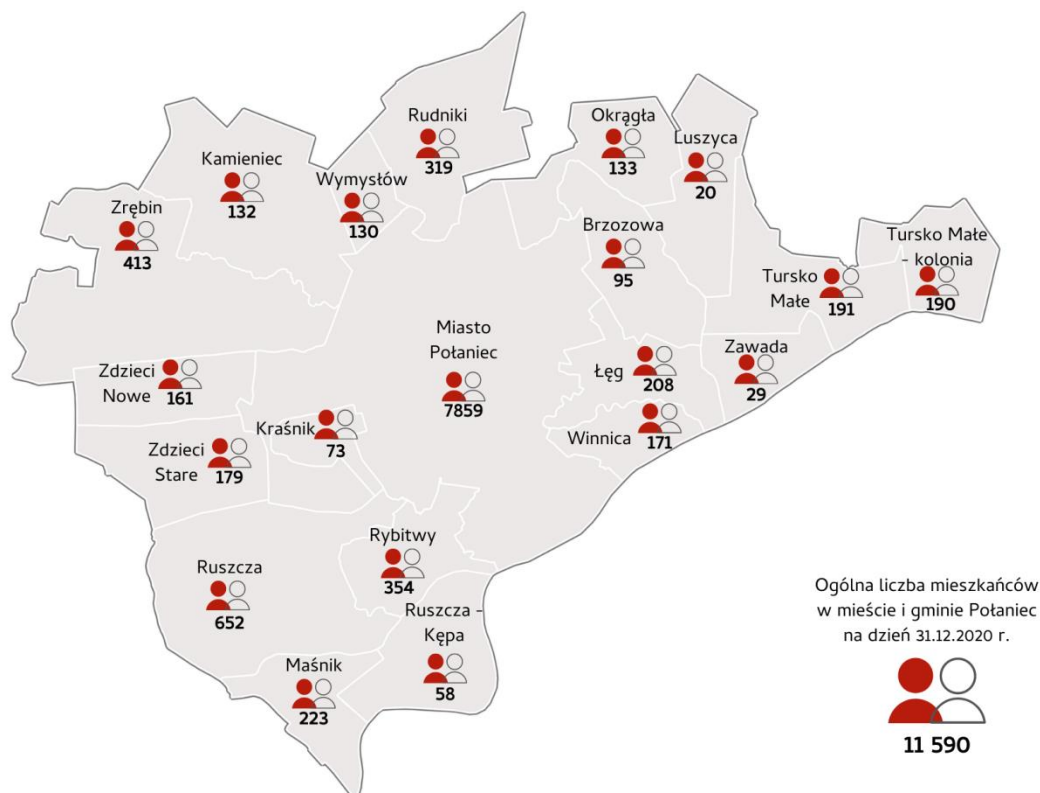
Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych (Bdot10k)

2.3. SPOŁECZEŃSTWO

1. Stopniowy spadek liczby mieszkańców zamieszkujących gminę Połaniec spowodowany jest odpływem młodych osób do większych miast.
2. Na pogorszenie się sytuacji demograficznej gminy w ostatnich latach wpłynął spadek współczynnika urodzeń (z 11,1% do 8,9%) oraz wzrost współczynnika zgonów (z 7,2% do 8,5% w 2019 roku i do 7,9% w roku 2020), w wyniku m.in. panującej pandemii COVID-19.
3. Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030 sporządzona przez GUS w 2017 roku przewiduje dla gminy miejsko-wiejskiej Połaniec dalszy spadek liczby ludności w wyniku utrzymania się w całym okresie prognozowanym wysokiego ujemnego salda migracji (-5,0%) i ujemnego przyrostu naturalnego (-3,8%) oraz procesu starzenia się jej mieszkańców.
4. Najwięcej osób zamieszkuje miasto Połaniec – w 2020 roku było to 7 859 mieszkańców.
5. W 2020 roku niewielką przewagą procentową miały kobiety w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy – było ich o 1% więcej niż mężczyzn.
6. Gęstość zaludnienia w gminie Połaniec w 2020 roku wynosiła 156 osób/km² – jest to dużo więcej niż w powiecie staszowskim (77 osób/km²) oraz w województwie świętokrzyskim (105 osób/km²).
7. Utrzymujący się dodatni przyrost naturalny od pięciu lat oznacza, iż pomimo spadku liczby ludności w Gminie nadal jest więcej urodzeń niż zgonów.

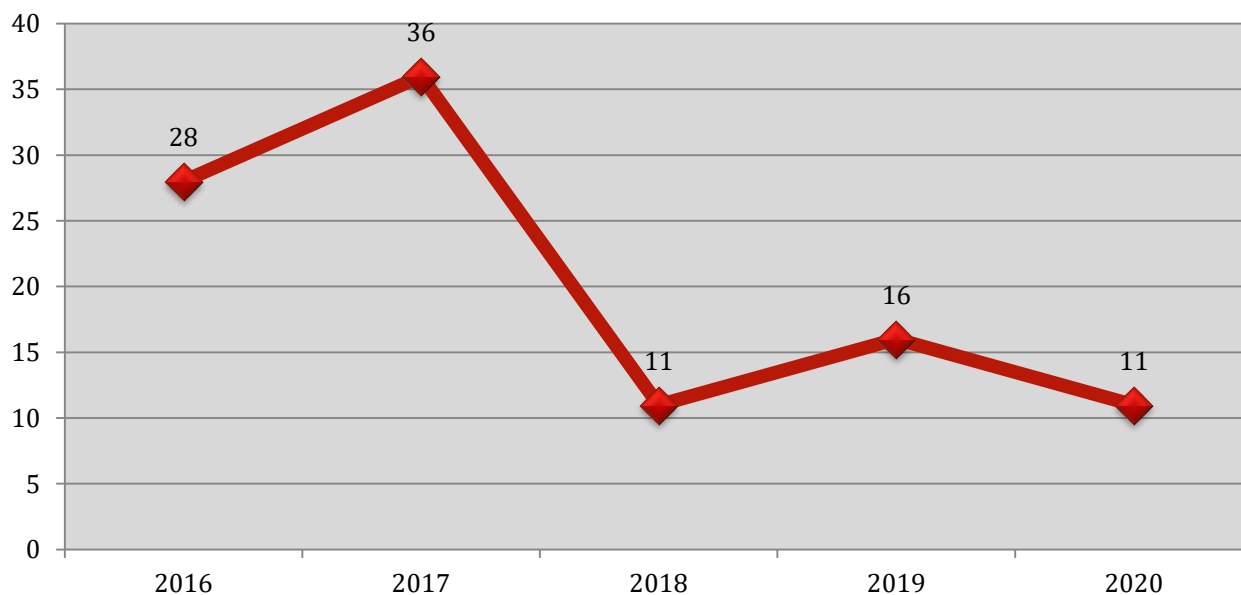
8. Zwiększające się saldo migracji – od pięciu lat osiągające ujemne wartości oznacza, iż więcej osób wymeldowuje się niż zameldowuje w gminie Połaniec.
9. Rozbudowana baza oświatowa (4 placówki) pozytywnie wpływa na poziom wykształcenia dzieci i młodzieży w Gminie.
10. Działanie publicznego żłobka „Kraina Malucha” dla dzieci do 3 lat zwiększa możliwość podjęcia pracy przez młodych rodziców.
11. Poziom nauczania w gminie Połaniec kształtuje się na dobrym poziomie w porównaniu do powiatu staszowskiego oraz województwa świętokrzyskiego.
12. W gminie Połaniec funkcjonują dwie placówki zdrowotne oraz pięć aptek ogólnodostępnych.
13. Zmniejszająca się liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej na przestrzeni ostatnich 5 lat.
14. Najwięcej rodzin otrzymało pomoc z Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz niepełnosprawności.
15. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwiększa szanse na udzielenie pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin.
16. Funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy stanowi ważny zasób w zakresie wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi lub chorobami psychicznymi.
17. Prowadzony w Gminie Warsztat Terapii Zajęciowej jest miejscem rehabilitacji społecznej oraz zawodowej dążącej do poszerzenia umiejętności samodzielnego życia.
18. Nadzór nad bezpieczeństwem mieszkańców sprawuje Komisariat Policji w Połańcu oraz jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej (9).
19. W celu wzmocnienia kondycji finansowej seniorów w gminie funkcjonuje Karta Seniora.

Rysunek 6. Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach w gminie Połaniec na koniec 2020 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Połaniec

Wykres 1. Przyrost naturalny w gminie Połaniec w latach 2016-2020

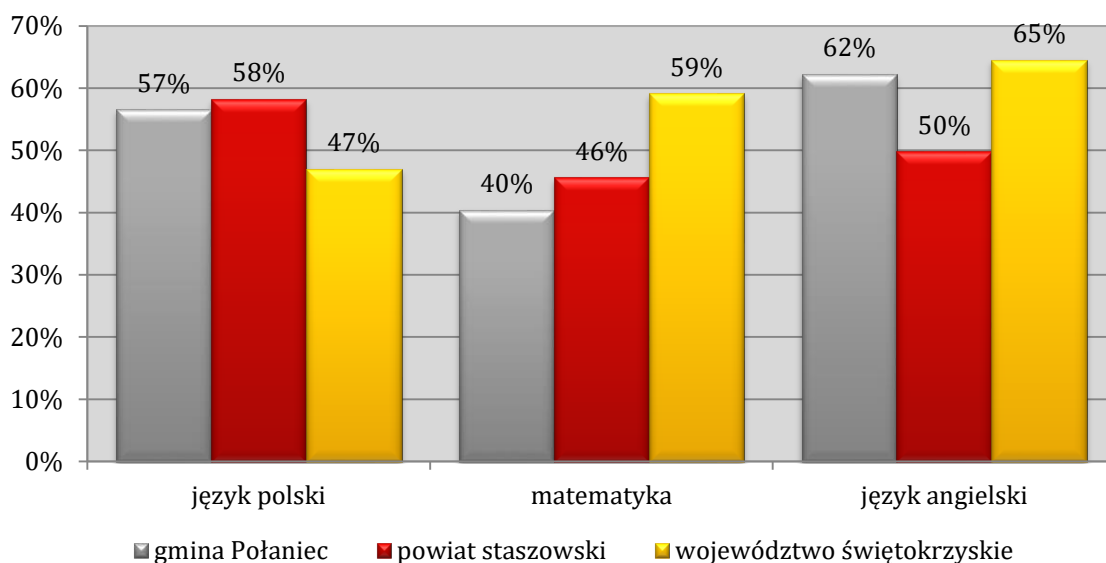
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Tabela 1. Saldo migracji w gminie Połaniec w latach 2016-2020

wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
zameldowanie	106	98	122	112	89
wymeldowanie	171	204	198	215	203
saldo migracji	-65	-106	-76	-103	-114

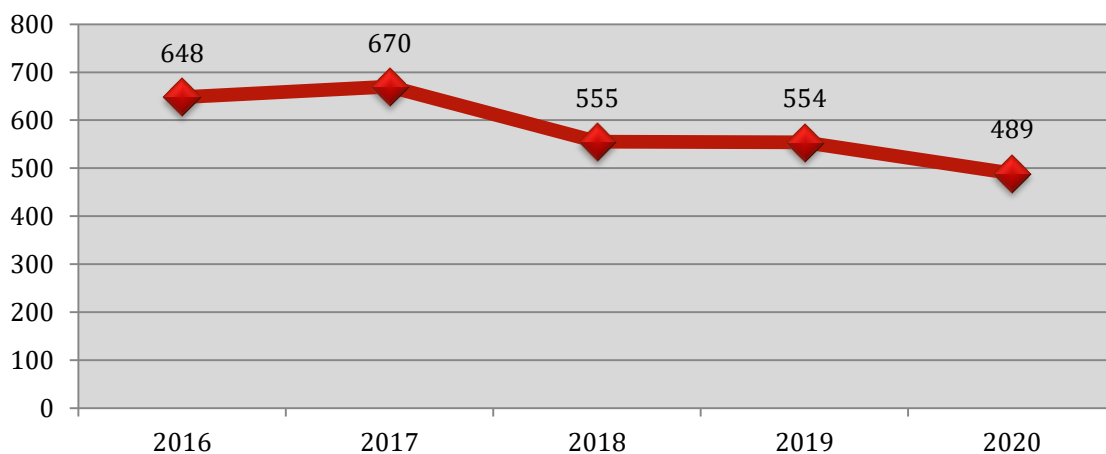
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Wykres 2. Wyniki z egzaminu ósmoklasisty w gminie Połaniec, powiecie staszowskim oraz województwie świętokrzyskim w 2021 roku

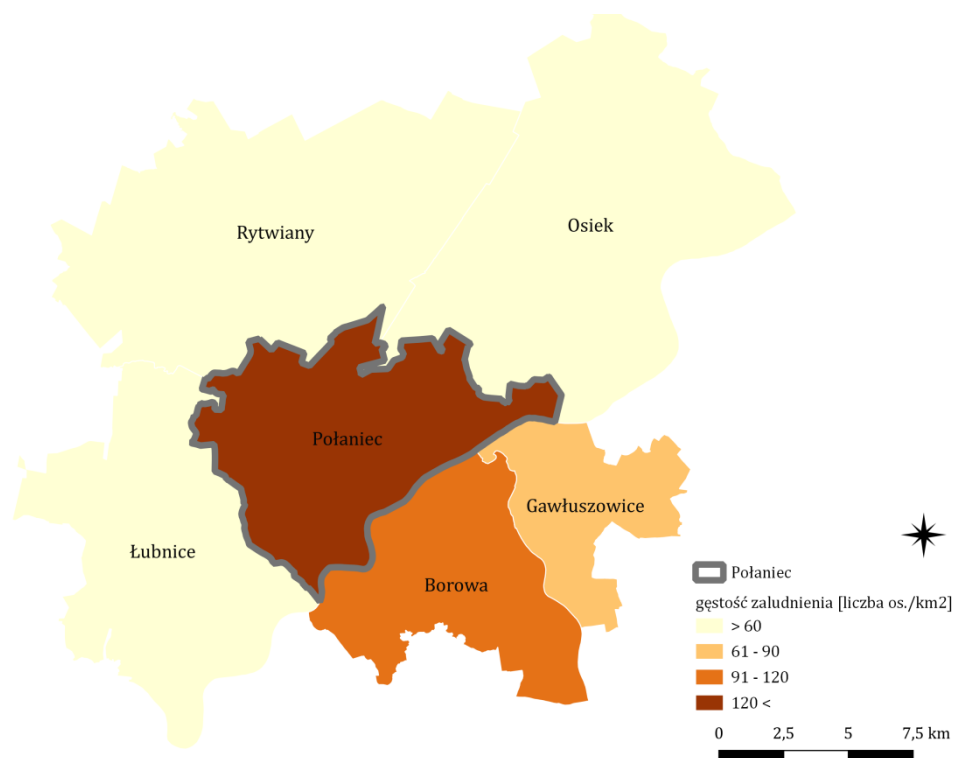
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Wykres 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie Połaniec w latach 2016-2020

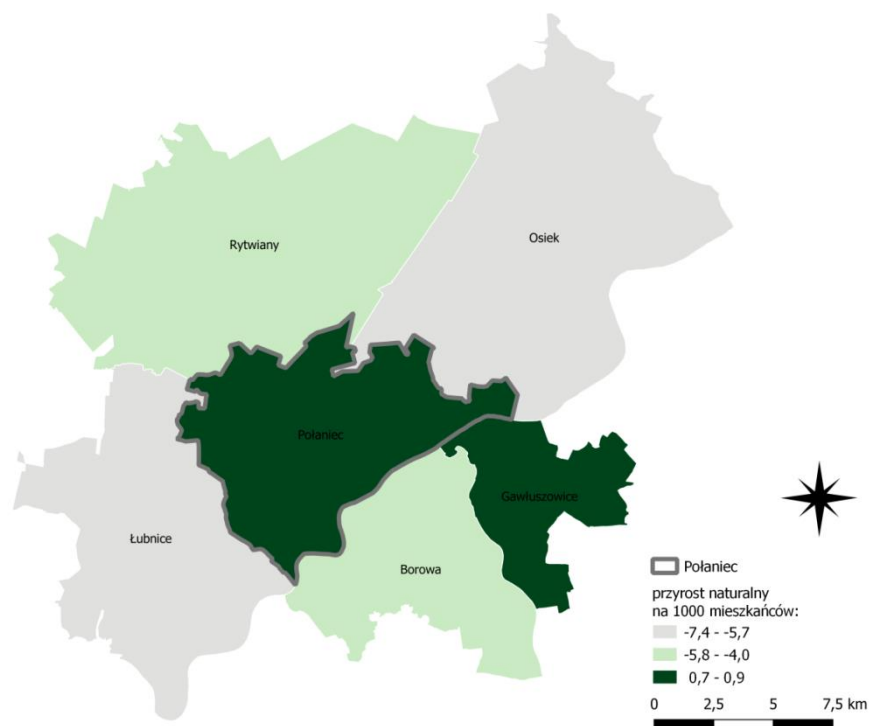
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Rysunek 7. Gęstość zaludnienia w gminie Połaniec oraz sąsiednich gminach

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych

Rysunek 8. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w gminie Połaniec oraz sąsiadujących gminach

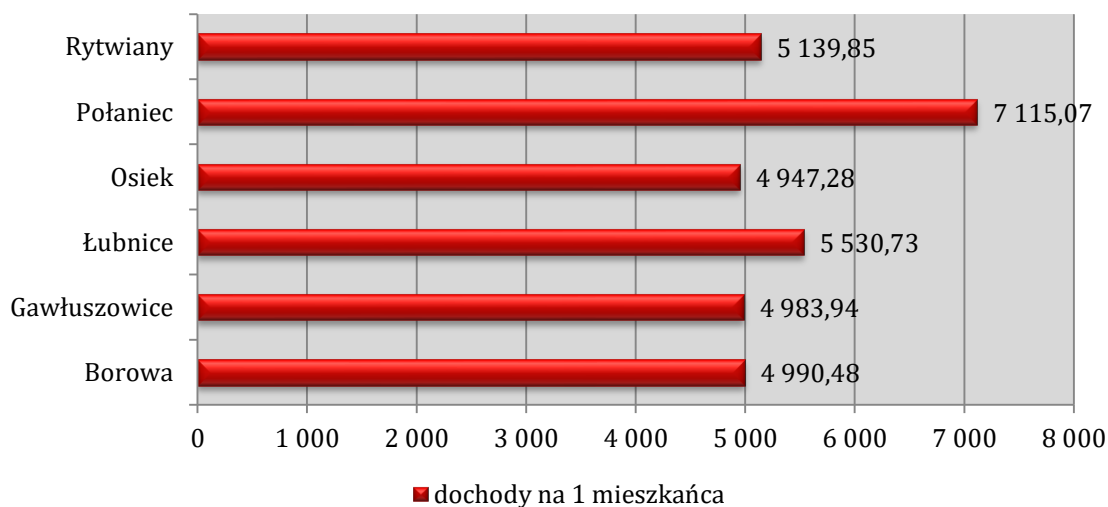

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych

2.4. GOSPODARKA

1. Regularny wzrost liczby podmiotów w mieście i gminie Połaniec, co oznacza zwiększenie zainteresowania prowadzeniem własnej działalności.
2. Zauważalny szczególnie wzrost liczby podmiotów w sektorze związanym z budownictwem.
3. Na terenie gminy Połaniec w 2020 roku funkcjonowały 853 przedsiębiorstwa, z czego 2 duże zatrudniające ponad 250 osób oraz 14 średnich przedsiębiorstw, gdzie pracowało od 50 do 249 pracowników.
4. W miejscowości Zawada działa Enea Elektrownia Połaniec, która jest dużym zakładem pracy.
5. W 2020 roku odnotowano wzrost liczby osób bezrobotnych z gminy Połaniec zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.
6. W ostatnich pięciu latach przeważającą część wśród osób bezrobotnych stanowiły kobiety (70,1%).
7. W celu przyciągnięcia inwestorów wyznaczono pięć stref inwestycyjnych wyposażonych w potrzebną infrastrukturę. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Przedsiębiorczości i Technologii w sprawie ustalenia obszarów i przypisania ich zarządzającym z dnia 29 sierpnia 2018 roku, podstrefa Połaniec znajduje się w granicach Specjalnej Strefy Ekonomicznej Tarnobrzeskiej, ale na obszarze działania, czyli pod zarządem Specjalnej Strefy Ekonomicznej Starachowice.
8. Dzięki odpowiedniej promocji gminy oraz wyznaczonym strefom możliwe jest pozyskanie nowych inwestorów.
9. Dochody na jednego mieszkańca w gminie Połaniec są znacznie wyższe niż w sąsiednich gminach.

Wykres 4. Dochody na 1 mieszkańca w gminie Połaniec oraz sąsiadujących gminach w 2020 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

2.5. PRZESTRZEŃ

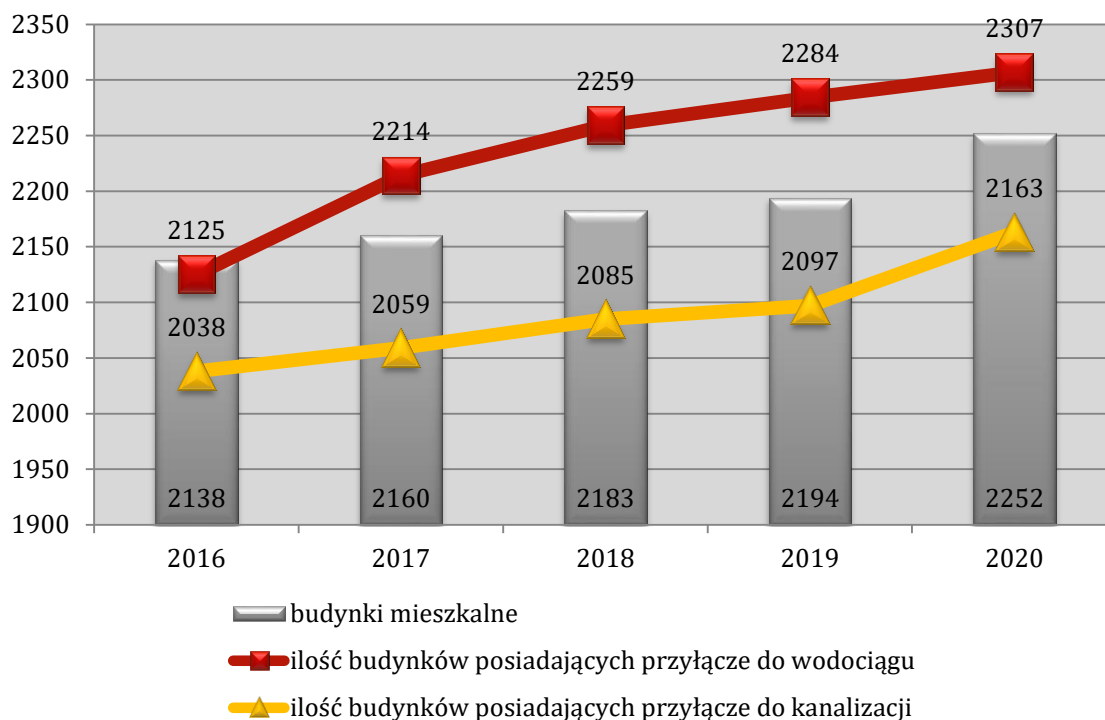
1. Obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Połaniec uchwalone w 2016 roku określa politykę przestrzenną i lokalne rozwiązania urbanistyczne gminy Połaniec.
2. Północno-zachodnią oraz zachodnią część gminy zajmują głównie obszary leśne i zadrzewione. Wśród elementów zagospodarowania przestrzennego charakterystycznych dla północno-zachodniej części Gminy wyróżniają się również stawy rybne oraz zbiorniki wodne. Południowo-wschodnią granicę gminy wyznacza rzeka Wisła. Centrum gminy stanowią głównie tereny zabudowy usługowo-mieszkaniowej, głównie o charakterze miejskim. Jednym z elementów wpływających na ukształtowanie sieci osadniczej gminy jest elektrownia Połaniec, w tym obszary składowisk i urządzeń technicznych wraz ze zlokalizowanymi w pobliżu terenami urządzeń i linii kolejowych, znajdujących się we wschodniej części gminy. Wśród głównych konfliktów przestrzennych zauważa się sąsiedztwo stref rolniczo-osadniczej obejmującej tereny rolne i tereny zabudowy wsi ze strefą przemysłową, co może znacząco oddziaływać zarówno na jakość życia mieszkańców, jak i stan środowiska przyrodniczego.
3. Rozbudowana sieć drogowa umożliwia rozwój gospodarczy gminy, ale również pozytywnie wpływa na jakość życia mieszkańców.
4. Funkcjonujący dworzec autobusowy korzystnie wpływa na możliwość przemieszczania się mieszkańców między sołectwami/gminami i większymi miejscowościami.
5. Woda w mieście i gminie Połaniec dostarczana jest przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe PROPOL sp. z o.o. za pośrednictwem Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Połańcu.
6. Oczyszczalnia ścieków w Łęgu opiera się na systemie mechaniczno-biologicznym i obsługuje całą gminę oraz gminy ościenne na podstawie zawartych porozumień.
7. Regularny wzrost liczby przyłączy z istniejącej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.
8. Systematyczna rozbudowa sieci gazociągowej w gminie Połaniec.
9. Zagospodarowane 13 lokali socjalnych dla osób potrzebujących pomocy społecznej.

Tabela 2. Zasoby mieszkaniowe w gminie Połaniec w latach 2016-2020

		2016	2017	2018	2019	2020
Budynki mieszkalne	Szt.	2 138	2 160	2 183	2 194	2 252
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m ²	82,8	83,2	83,6	83,7	b.d.
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	-	3,08	3,05	3,01	2,99	b.d.
Lokale socjalne	Szt.	14	13	13	13	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Wykres 6. Liczba budynków wraz liczbą przyłączy do sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej w latach 2016-2020 w gminie Połaniec

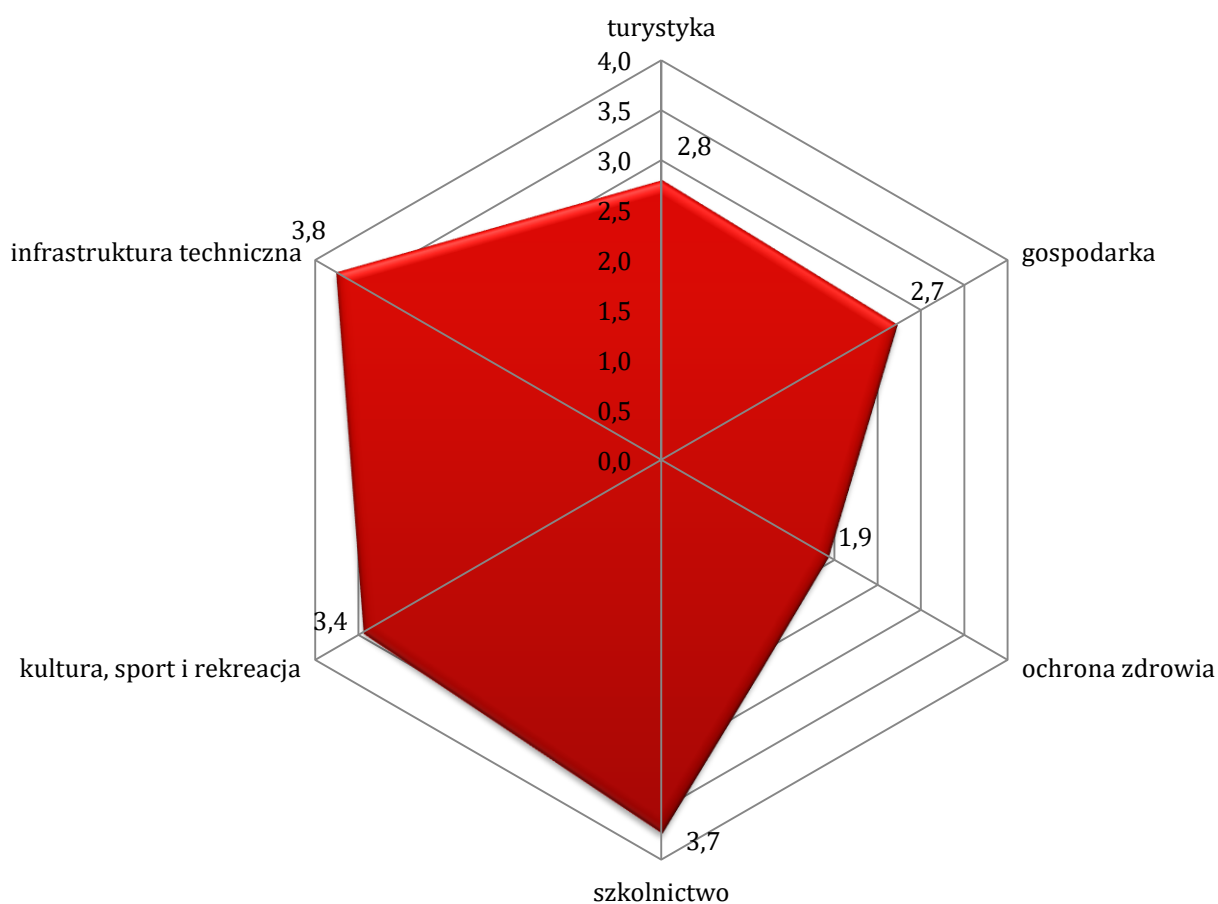
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

2.6. KULTURA, SPORT I REKREACJA

1. Funkcjonowanie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Połańcu wraz z szeroką ofertą gwarantuje możliwość rozwoju tężyzny i sprawności fizycznej.
2. Nowoczesny basen do dyspozycji mieszkańców przez cały rok (dodatkowo w lecie basen zewnętrzny).
3. Siłownie zewnętrzne skupiają aktywnych ludzi.
4. Prężnie działające Centrum Kultury i Sztuki w Połańcu umożliwia rozwijanie pasji mieszkańców.
5. Organizowane są liczne wydarzenia oraz koncerty dla społeczności lokalnej.
6. Koła Gospodyń Wiejskich upowszechniają tradycję i kulturę.
7. Funkcjonujące świetlice wiejskie sprzyjają integracji społecznej.
8. Działanie Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Połańcu wraz z Filią w Ruszcy wspomaga rozwój czytelnictwa.
9. Mieszkańcy integrują się w stowarzyszeniach, grupach nieformalnych, np. klubach seniora.

2.7. WNIOSKI Z PRZEPROWADZONEGO BADANIA ANKIETOWEGO

Poniższy wykres przedstawia średnią ocenę dla każdego bloku tematycznego. Można zauważyć, że mieszkańcy najlepiej ocenili infrastrukturę techniczną. Oznacza to, iż według społeczności lokalnej, która brała udział w badaniu ankietowym dostęp do sieci kanalizacyjnej oraz wodociągowej, a także stan dróg jest na wystarczającym poziomie. Na drugim miejscu, według respondentów, znajduje się szkolnictwo oraz kultura, sport i rekreacja. W bloku tematycznym dotyczącym kultury, sportu i rekreacji najlepiej oceniono dostępność do obiektów sportowych oraz stan ich wyposażenia. Niezbyt dobrze została oceniona turystyka i działania z nią związane. Według respondentów ten obszar wymaga poprawy. Ogólny stan gospodarki również nie został oceniony dobrze. Badani mieszkańcy zwrócili uwagę na potrzebę większej promocji dostępnych stref inwestycyjnych. Najślabiej oceniono ochronę zdrowia w mieście i gminie Połaniec. Respondenci zauważają duży problem z otrzymaniem opieki medycznej oraz z dostępem do specjalistów.

3.ANALIZA SWOT

Słowem wstępu należy przybliżyć odbiorcy strategii czym jest i jakie zadanie ma spełniać analiza SWOT w strategicznej ocenie gminy. Analiza SWOT w usystematyzowany sposób przedstawia metodę określenia wewnętrznych i zewnętrznych czynników mających na celu zaplanowanie dalszego rozwoju. Analizę SWOT dzieli się na cztery główne segmenty, przedstawiające wewnętrzne (słabe oraz mocne strony) oraz zewnętrzne (szanse i zagrożenia) uwarunkowania. Mocne strony określają segmenty oraz aspekty, które wyróżniają gminę, sprawiają, że staje się ona w oczach odbiorcy bardziej atrakcyjna. Słabe strony natomiast określają aspekty, z jakimi gmina powinna zmierzyć się w przyszłości, a na ich podstawie tworzy się główne cele strategiczne. Szanse przedstawiają zewnętrzne czynniki, które w znaczący sposób mogą wpłynąć pozytywnie na rozwój i funkcjonowanie gminy, natomiast zagrożenia określają, jakie aspekty w negatywny sposób mogą pogarszać sytuację gminy w danych obszarach działalności.

3.1. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

MOCNE STRONY	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nawierzchnia dróg w bardzo dobrym stanie. 2. Korzystne skomunikowanie Gminy poprzez DK 79 oraz DW 764. 3. Rozbudowana sieć dróg gminnych. 4. Rozwijająca się infrastruktura techniczna. 5. Sprawnie działająca oczyszczalnia ścieków w Łęgu. 6. Zwiększająca się liczba przyłączy wodno-kanalizacyjnych. 7. Regularna rozbudowa sieci gazociągowej. 8. Regularna rozbudowa sieci ścieżek rowerowych. 9. Zwiększająca się liczba budynków mieszkalnych. 10. Zagospodarowane przestrzenie zielone. 11. Rozwinięta oferta OSiR-u w Połaniu. 12. Zachowany ład przestrzenny. 13. Kompaktowość Gminy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększony hałas przez kursy ciężkich samochodów. 2. Niewystarczająca ilość małej infrastruktury. 3. Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych. 4. Niewystarczająca liczba kursów autobusów szczególnie w dni wolne od pracy. 5. Brak odpowiednich dróg dojazdowych do nowych osiedli. 6. Zły stan chodników w niektórych sołectwach. 7. Niewystarczająco zagospodarowany park w Ruszcy. 8. Niewykorzystane tereny pod budownictwo wielorodzinne. 9. Brak oświetlonych przejść dla pieszych w niebezpiecznych miejscach. 10. Potrzeba rozbudowy monitoringu. 11. Brak dostatecznej bazy gastronomicznej i noclegowej. 	SŁABE STRONY
SZANSE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwestycja Gminy w drogi wyższego rzędu. 2. Rozbudowa sieci komunikacyjnej w obrębie powiatu. 3. Współpraca międzygminna w zakresie rozbudowy szlaków turystycznych, m.in. rowerowych, pieszych. 4. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na dofinansowanie do modernizacji infrastruktury technicznej. 5. Budowa Punktu Selektynego Zbierania Odpadów Komunalnych w gminie Połaniec w miejscowości Łęg. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogłębiający się problem braku wiedzy na temat ładu przestrzennego w gminach. 2. Odchodzenie od transportu zbiorowego na rzecz samochodów osobowych. 3. Pogorszenie się stanu technicznego mostu nad Wisłą. 4. Pogorszenie się stanu drogi krajowej i wojewódzkiej przez transport ciężkiego towaru. 5. Wzrost kosztów za odbiór odpadów komunalnych. 6. Zwiększenie się ilości barier architektonicznych i komunikacyjnych. 7. Długi czas procedur przy realizacji założeń i planów Gminy oraz stale rosnące koszty na ich realizację, niezależnych od Gminy. 	ZAGROŻENIA

3.2. GOSPODARKA

MOCNE STRONY	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korzystna lokalizacja Gminy – na styku dwóch województw, sprzyjająca rozwojowi gospodarki. 2. Położenie Gminy przy rzece Wiśle. 3. Prężnie działająca Elektrownia Połaniec. 4. Wsparcie osób poszukujących pracy. 5. Dobrze skomunikowana Gmina z większymi ośrodkami miejskimi. 6. Wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. 7. Wysokie dochody na 1 mieszkańca w porównaniu do sąsiadujących gmin oraz na tle powiatu i całego województwa. 8. 5 stref inwestycyjnych wraz z dostępem do infrastruktury technicznej. 9. Występowanie złóż siarki, wpływających na potencjał gospodarczy Gminy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znacznie większy udział kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych. 2. Trudności w znalezieniu pracy na terenie Gminy przez mieszkańców. 3. Brak nowych miejsc pracy. 4. Niedostateczne wsparcie mikroprzedsiębiorstw. 	SŁABE STRONY
SZANSE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z województwem podkarpackim. 2. Wzrost nowych technologii i aktywizacja przedsiębiorstw na terenie powiatu. 3. Zwiększenie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Staszowie. 4. Wzrost dochodów mieszkańców Gminy. 5. Zmniejszenie dysproporcji międzygminnych. 6. Współpraca międzygminna w zakresie rozwoju gospodarki. 7. Zainteresowanie inwestorów potencjałem stref inwestycyjnych. 8. Powstanie nowych zakładów pracy w strefach inwestycyjnych. 9. Budowa inkubatorów przedsiębiorczości. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost bezrobocia w całym kraju. 2. Brak aktywizacji miejsc pracy w obrębie powiatu. 3. Problemy z zawieraniem współpracy międzygminnej. 4. Problemy społeczno-gospodarcze spowodowane pandemią COVID-19. 	ZAGROŻENIA

3.3. SPOŁECZEŃSTWO

MOCNE STRONY

1. Dodatni przyrost naturalny w ostatnich latach.
2. Prężnie działające Centrum Kultury i Sztuki w Połaniu.
3. Sprawnie działająca Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna.
4. Sprawnie działające placówki oświatowe (na terenie Gminy 4 szkoły, 2 przedszkola oraz żłobek).
5. Rozwinięty zakres usług oferowany Przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Połaniu.
6. Nowoczesny basen „Delfin”.
7. Prowadzone Koła Gospodyń Wiejskich.
8. Prowadzone świetlice wiejskie w prawie każdej miejscowości.
9. Sprawnie działający Ośrodek Pomocy Społecznej.
10. Malejąca liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej.
11. Działający Komisariat Policji w Połaniu.
12. Dziewięć sprawnie działających jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej.
13. Wspieranie osób uzależnionych oraz osób doświadczających przemocy – dobrze działający Punkt informacyjno-konsultacyjny.
14. Prowadzony Środowiskowy Dom Samopomocy w Gminie.
15. Warsztat Terapii Zajęciowej oferujący zakres zadań rehabilitacji społecznej i zawodowej.
16. Funkcjonujący program Karta Seniora w gminie Połaniec.
17. Udostępnione lokale socjalne.
18. Możliwość rozwoju talentów sportowych u dzieci.
19. Aktywne władze samorządowe.
20. Integracja młodzieży i osób starszych.
21. Sprawna partycypacja społeczna.
22. Organizowane wydarzenia kulturalne w Gminie.
23. Planowane powołanie Młodzieżowej Rady Gminy i Rady Seniorów miasta i gminy Połaniec.

SŁABE STRONY

1. Niewystarczająca liczba ofert spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.
2. Odpływ młodzieży z Gminy (do szkół średnich i na studia).
3. Niewystarczająca oferta spędzania wolnego czasu na otwartym powietrzu.
4. Ujemna wartość salda migracji w ostatnich latach.
5. Zbyt długi czas oczekiwania na wizytę u lekarza.
6. Niedostosowana oferta ośrodków zdrowia do potrzeb mieszkańców.
7. Zbyt mało dostępne specjalistyczne usługi w zakresie ochrony zdrowia.
8. Zbyt długi czas oczekiwania na rehabilitację.
9. Niedostosowany do potrzeb mieszkańców budynek przychodni zdrowia. Zbyt mało pomieszczeń oraz miejsc parkingowych.
10. Długotrwała lub ciężka choroba jako główny powód udzielenia pomocy i wsparcia OPS.
11. Zbyt mała liczba miejsc w przedszkolach.
12. Brak całodobowej placówki opiekuńczej.
13. Zbyt mało miejsc w placówce opieki dziennej.
14. Starzejące się społeczeństwo.
15. Niedostateczne dostosowanie budynku Biblioteki Gminnej, a także innych budynków użyteczności publicznej, w tym Urzędu, do osób poruszających się na wózku inwalidzkim lub osób starszych.
16. Wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami.
17. Brak współpracy między orzecznictwem a WTZ dotyczący wskazań do uczestnictwa w placówkach.
18. Możliwy odpływ społeczności z terenu gminy Połaniec z uwagi na brak możliwości osiedlania się na terenach zagrożonych i objętych ryzykiem powodzi.
19. Niewystarczająca baza turystyczna, w tym gastronomiczna oraz noclegowa.

SZANSE

1. Rozwój usług społecznych dla starszych osób oraz dzieci i młodzieży.
2. Współpraca między ośrodkami pomocy społecznej w gminach sąsiednich.
3. Wzrost zainteresowania władz wyższego szczebla pomocą społeczną.
4. Sprawnie działające ośrodki pomocy społecznej na obszarze powiatu.
5. Większe zainteresowanie społeczności w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.
6. Systematyczne dostosowanie oferty ośrodków kultury, sportu, bibliotek itp. do potrzeb lokalnej społeczności.
7. Dalsze wsparcie działań integrujących społeczność, w tym organizacji działających na terenie Gminy, w tym stowarzyszeń, kół gospodyń wiejskich, grup nieformalnych.
8. Budowa nowego żłobka.

ZAGROŻENIA

1. Zwiększenie się izolacji społecznej u osób starszych.
2. Wzrost liczby osób z zaburzeniami psychicznymi spowodowany pandemią COVID-19.
3. Wzrost uzależnień od Internetu wpływający na brak aktywności zawodowej.
4. Zwiększenie się liczby mieszkańców potrzebujących pomocy społecznej.
5. Pogłębiający się problem z dostępem do opieki zdrowotnej, w tym do specjalistów.
6. Zwiększenie się problemu przemocy w rodzinie.
7. Zmieniająca się sytuacja demograficzna w kraju powodująca niekorzystne wskaźniki demograficzne.
8. Brak zainteresowania działaniami integrującymi społeczność.
9. Niedostosowanie oferty kulturowo-sportowej do oczekiwań mieszkańców.

3.4. ŚRODOWISKO

MOCNE STRONY	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowany porządek – czyste miasto. 2. Występowanie gleb II i III klasy na terenie Gminy. 3. Istniejące formy ochrony przyrody – Tarnobrzaska Dolina Wisły. 4. Sprawnie działające Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Połaniu Sp. z o.o. 5. Płynnie działające dwa punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. 6. Zagospodarowane i zadbane tereny zielone. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zanieczyszczone powietrze (zwłaszcza w okresie grzewczym). 2. Niska świadomość społeczna dotycząca ochrony środowiska. 3. Niedostateczna jakość powietrza. 4. Zbyt mała liczba informacji na temat ekologii. 5. Palenie w piecach nieodpowiednim opałem przez część mieszkańców. 6. Część Gminy wyznaczona jako obszar zagrożony powodzią. 7. Nieprawidłowa segregacja odpadów przez część mieszkańców. 8. Brak możliwości rozwoju terenów dolnego Połania z uwagi na zagrożenie powodziowe występujące na dużym obszarze tej części Gminy. 	SŁABE STRONY
SZANSE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie ilości dotacji na wymianę pieców węglowych. 2. Współpraca międzygminna w zakresie ochrony środowiska. 3. Rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE). 4. Prowadzenie kampanii zachęcających do dbania o środowisko. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rosnące stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi. 2. Pogłębiający się problem zanieczyszczenia powietrza. 3. Brak zainteresowania dbałością o środowisko wśród społeczności. 4. Degradacja środowiska poprzez nieodpowiednie prowadzenie upraw rolnych. 5. Zwiększenie się produkcji i zużycia plastiku. 6. Zanieczyszczenie wód odpadami. 7. Zagrożenie powodzią z uwagi na położenie. 8. Degradacja środowiska w różnych jego aspektach (np. woda, powietrze, gleba) oraz uciążliwość sąsiedztwa pól górniczych w przypadku budowy kopalni siarki na terenie gminy Połaniec. 9. Ogólnoświatowe zmiany w zakresie polityki CO₂ i emisji gazów cieplarnianych stawiające w niejasnej sytuacji strategiczną przyszłość funkcjonowania Elektrowni Połaniec. 	ZAGROŻENIA

4. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju w strategii rozwoju gminy powinny znaleźć się obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa oraz OSI kluczowe dla gminy, jeśli takie istnieją wraz z zakresem planowanych działań¹. Zgodnie z proponowanymi zapisami dotyczącymi obszarów strategicznej interwencji w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, omawiany obszar definiowany jest jako „wskazany w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje finansowane z różnych źródeł, w tym w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne i zasoby ludzkie lub rozwiązania regulacyjne”.

4.1. OSI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

W Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ określono dwa OSI wynikające z Krajowej Strategii Rozwój Regionalnego tj. Miasta średnie tracące funkcje oraz Obszary zagrożone marginalizacją i siedem regionalnych OSI, w tym:

- Kielecki Obszar Funkcjonalny,
- MOF miast średnich,
- Miasta północy – obszar priorytetowy w ramach OSI Miasta średnie,
- Obszar uzdrowiskowy,
- Góry Świętokrzyskie,
- Ponidzie,
- Dolina Wisły.

Gmina Połaniec została uwzględniona w OSI Doliny Wisły, który swoim zasięgiem obejmuje także: Sandomierz, Klimontów, Koprzywica, Opatów, Osiek, Ożarów, Zawichost, Pacanów, Staszów, Dwikozy, Lipnik, Łoniów, Łubnice, Obrazów, Rytwiany, Samborzec, Tarłów, Wilczyce oraz Wojciechowice.

Obszar Strategicznej Interwencji Doliny Wisły wyznaczony został m.in. na podstawie ważności terenu pod względem przyrodniczym. Z powodu niskiego odsetka korzystających z kanalizacji obszar ten może być zagrożony pod względem zanieczyszczeń. W granicach OSI Doliny Wisły ważne są również gospodarstwa rolne zajmujące się uprawą tradycyjną oraz ekologiczną ze względu na dostęp do dobrej jakości gleb. Cały obszar cechuje się wysokim wskaźnikiem kulturowym, co wpływa

¹ Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295, 2020, z 2020 r. poz. 1378, 2327)

na rozwój regionu. Głównym ograniczeniem przyrodniczym całego OSI jest występowanie terenów zagrożonych powodzią².

Rysunek 10. Obszary strategicznej interwencji w województwie świętokrzyskim

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+

4.2. OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI W GMINIE POŁANIEC

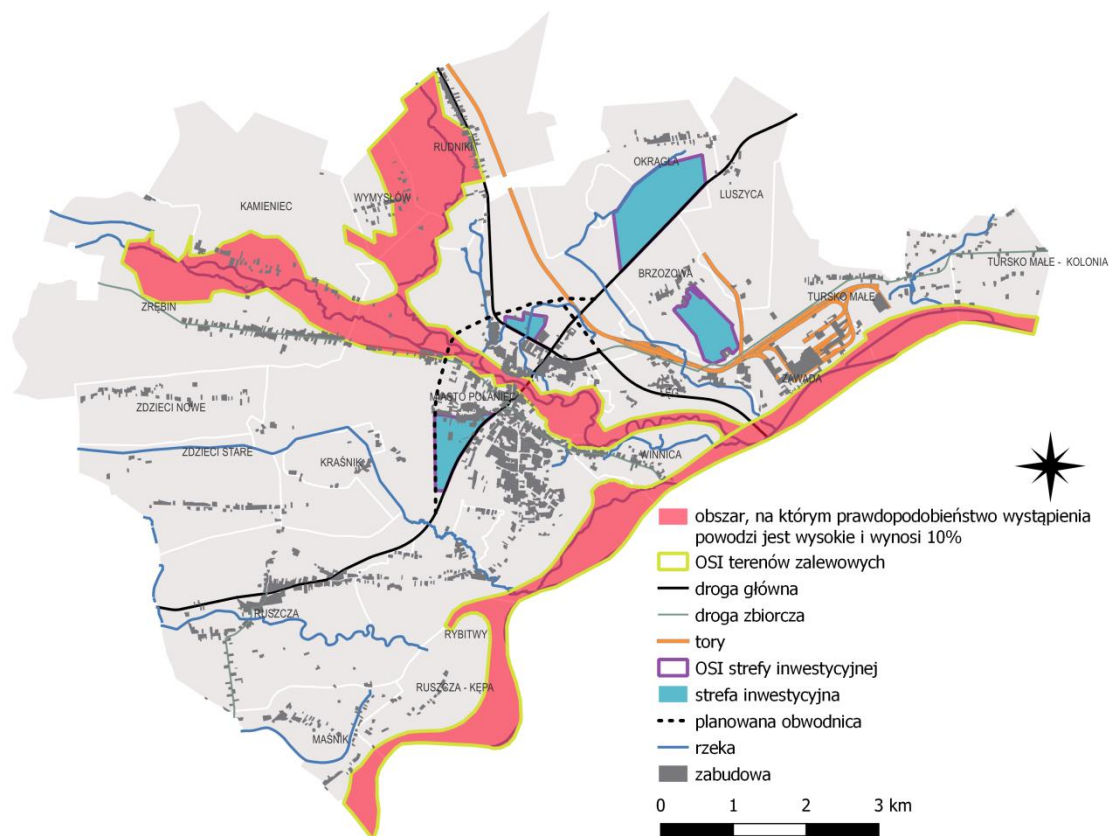
W procesie konsultacji społecznych i badania ankietowego, a także na podstawie Mapy Zagrożenia Powodziowego oraz dokumentów pozyskanych z Urzędu Miasta i Gminy Połaniec wyznaczono dwa obszary strategicznej interwencji.

Pierwszy Obszar Strategicznej Interwencji wyznaczono w obrębie terenów zagrożonych powodzią. Obszar ten wymaga szczególnej obserwacji oraz dostosowania działań ukierunkowanych w celu zapewnienia mieszkańcom ochrony przed powodzią, a także zadbania o środowisko naturalne.

Drugim wyznaczonym obszarem jest OSI strefy inwestycyjnej. Zagospodarowane oraz wyposażone w infrastrukturę techniczną tereny posiadają bardzo duży potencjał, który w późniejszym czasie potęgować będzie rozwojem gospodarczym Gminy. Należy zwrócić szczególną uwagę na promocję tych stref, pozyskanie nowych inwestorów oraz budowę inkubatorów przedsiębiorczości.

² Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+

Rysunek 11. Obszary strategicznej interwencji dla gminy Połaniec

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych (Bdot10k), badania ankietowego oraz Mapy Zagrożenia Powodziowego

Dodatkowo, w 2021 roku dwadzieścia samorządów oraz powiat sandomierski przystąpiło do rozpoczęcia tworzenia Strategii Rozwoju Ponadlokalnego na lata 2021-2030 uwzględniając współpracę w zakresie obszaru strategicznej interwencji „OSI Dolina Wisły”.

5. WIZJA

W trakcie badania ankietowego na potrzeby stworzenia Strategii Rozwoju Gminy Połaniec na lata 2021-2030 mieszkańcy mieli możliwość podzielenia się tym jakie jest ich wyobrażenie Gminy w 2030 roku. Zdecydowana większość respondentów (76,6%) wskazała na to, iż chciałyby aby gmina Połaniec utożsamiana była z gminą przedsiębiorczą, atrakcyjną dla inwestorów i tworzącą nowe miejsca pracy. Po 7,2% osób ankietowanych ma wizję gminy Połaniec w 2030 roku jako „gminę atrakcyjną dla turystów” oraz „gminę zapewniającą dostęp do wysokiej jakości usług społecznych”. Niewielka część ankietowanych wskazała na to, aby w 2030 roku gmina Połaniec utożsamiana była z gminą ekologiczną dbającą o środowisko naturalne i estetykę otoczenia (5,41%).

Tabela 3. Pytanie ankietowe dla mieszkańców „Proszę zaznaczyć z czym chciał(a)byś aby utożsamiano miasto i gminę Połaniec w roku 2030?”

Odpowiedź	%
z gminą przedsiębiorczą, atrakcyjną dla inwestorów i tworzącą nowe miejsca pracy,	76,6%
z gminą atrakcyjną dla turystów,	7,2%
z gminą zapewniającą dostęp do wysokiej jakości usług społecznych,	7,2%
z gminą ekologiczną dbającą o środowisko naturalne i estetykę otoczenia.	5,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego

W trakcie warsztatów strategicznych zwrócono uwagę na to, że gmina Połaniec w 2030 roku powinna być gminą z czystym środowiskiem, rozwiniętą strefą gospodarczą wykorzystującą odnawialne źródła energii, wspierającą swoich mieszkańców, a także otwartą na turystów, zachowującą ład przestrzenny z terenami zielonymi dla społeczności lokalnej oraz dbającą o dziedzictwo kulturowe.

Wizja określa stan Gminy jaki po zrealizowaniu wyznaczonych celów oraz zadań gmina Połaniec będzie mogła osiągnąć. Dzięki analizie danych zastanych, rozmów przeprowadzonych w trakcie trwania warsztatów strategicznych oraz wyników badania ankietowego sformułowano wizję, która brzmi:

Gmina Połaniec – wieloaspektowy rozwój w kierunku przedsiębiorczości

Gmina Połaniec prowadząca zarządzanie oparte na wsparciu indywidualnych inicjatyw społeczno-gospodarczych, wykorzystujących potencjał regionu i tworzących nowe miejsca pracy; rozwijająca infrastrukturę techniczną, rekreacyjną, oświatową, ofertę kulturalną i sportową w kierunku promocji atrakcyjności Gminy dla mieszkańców i turystów, przy jednoczesnym pozytywnym oddziaływaniu na środowisko; zapewniająca mieszkańcom szeroki zakres usług dopasowanych do ich potrzeb, w tym zdrowotnych oraz społecznych.

6. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ

Jednym z podstawowych etapów opracowania Strategii Rozwoju jest określenie celów strategicznych oraz operacyjnych, w tym wynikających z nich zadań.

Cele strategiczne są elementem Strategii Rozwoju Gminy, które służą usystematyzowaniu, zhierarchizowaniu oraz określeniu podstawowych czynników, które należy realizować w trakcie trwania danego dokumentu. Aby wdrażanie strategii było łatwiejsze, a realizacja głównych celów bardziej kompleksowa, cele strategiczne dzieli się na sfery dotyczące danych kierunków rozwoju (np. cele w obszarze: gospodarki, środowiska).

Cele operacyjne są wyznaczane na niższym szczeblu, służą one określeniu, jakie główne działania należy podjąć w obszarze planowanych celów strategicznych.

Kierunki działań (zadania) wyznaczają szczegółowe inwestycje jakie Gmina powinna podjąć w trakcie trwania strategii.

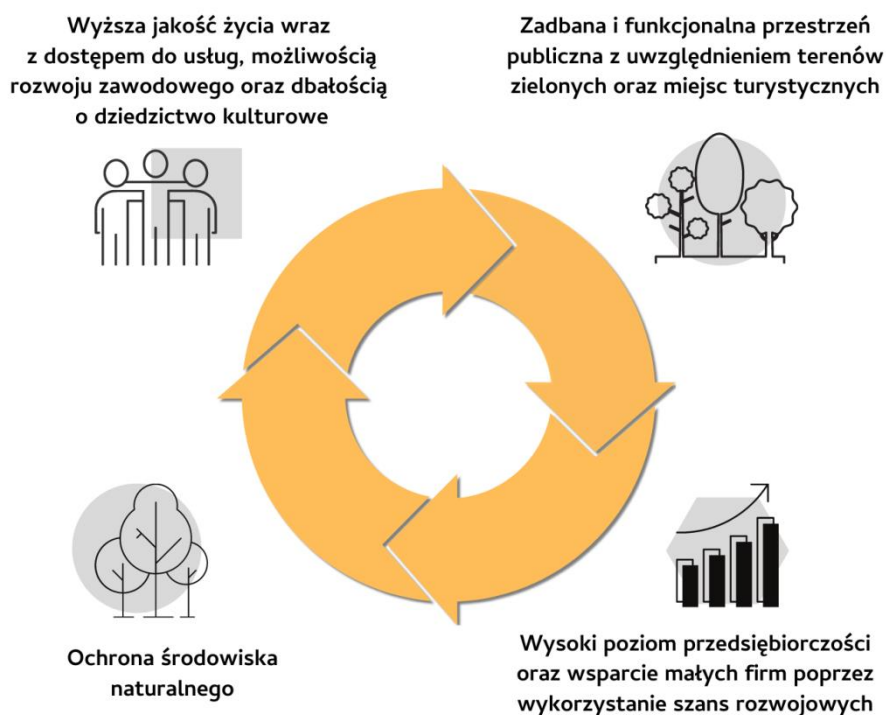
Dane cele strategiczne sformułowane zostały na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych, diagnozy strategicznej, warsztatów strategicznych oraz analizy SWOT, z których wyłoniły się podstawowe problemy.

Wśród najważniejszych obszarów działań, które zostały określone na podstawie przeprowadzonych konsultacji społecznych oraz diagnozy strategicznej, wyróżniono 4 główne:

Określono najważniejsze cele strategiczne, które eliminują istniejące bariery na rzecz wykorzystywania lokalnych atutów, a w następstwie prowadzą one do zrównoważonego rozwoju. Poszczególnym kierunkom rozwoju przypisano poniższe cele strategiczne.

Rysunek 12. Cele strategiczne miasta i gminy Połaniec

CEL STRATEGICZNY I

Wyższa jakość życia wraz z dostępem do usług, możliwością rozwoju zawodowego oraz dbałością o dziedzictwo kulturowe

Obszar strategiczny dotyczący społeczności lokalnej ma na celu zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia, która uwarunkowana będzie między innymi szerokim zakresem usług publicznych. Szczególnie ważne jest, aby mieszkańcy mieli zagwarantowany dostęp do opieki medycznej, która dostosowana jest do wszystkich grup wiekowych. Istotne jest także zachowanie partycypacji wśród mieszkańców, aby zachowana została odpowiedzialność społeczna. Kluczową kwestią jest również

poczucie bezpieczeństwa na terenie całej Gminy. Poprzez dopasowanie oferty Gmina będzie dążyć do stworzenia warunków do rozwoju osobistego i zawodowego mieszkańców. Organizowanie festynów i różnego rodzaju wydarzeń w mieście i gminie Połaniec pozwoli na stworzenie warunków do integracji społeczności lokalnej. Zapewnienie dodatkowych zajęć spędzania wolnego czasu dla każdej grupy wiekowej podniesie jakość życia. Ponadto wysoki poziom kształcenia w szkołach gwarantuje wzrost kapitału ludzkiego, który w przyszłości wpłynie na rozwój gospodarczy. Równie ważne jest, aby komunikacja publiczna dostosowana była do potrzeb w mieście i gminie Połaniec. Swobodne i bezproblemowe poruszanie się mieszkańców transportem zbiorowym pozytywnie wpływa na jakość życia, a także na jakość środowiska naturalnego.

Cel operacyjny	Zadanie	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik oceny osiągnięcia rezultatów	trend
Poprawa jakości i dostępu do opieki zdrowotnej	Budowa nowoczesnej przychodni zdrowia oraz poszerzenie oferty usług zdrowotnych	Zwiększenie dostępu do POZ oraz specjalistów	Poziom zadowolenia mieszkańców z usług zdrowotnych	↑
	Poprawa dostępności do usług związanych z e-zdrowiem	Zwiększenie dostępności do POZ oraz rozwój specjalistycznych usług w gminie	Liczba osób korzystających z usług związanych z e-zdrowiem	↑
	Pomoc w doposażaniu placówek świadczących usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (POZ)	Zwiększenie jakości placówek ochrony zdrowia oraz jakości świadczonych usług	Poziom zadowolenia mieszkańców w związku ze świadczonymi usługami zdrowotnymi	↑
	Organizacja badań profilaktycznych dla mieszkańców	Polepszenie stanu zdrowia wśród mieszkańców	Liczba osób korzystających z bezpłatnych badań profilaktycznych	↑

	Systematyczna dbałość o bezpieczeństwo sanitarne w miejscach użyteczności publicznej	Zmniejszenie ilości zachorowań na choroby wirusowe	Liczba osób zarażona wirusem COVID-19 lub grypą w gminie	↓
	Promocja zdrowia w szkołach	Polepszenie stanu zdrowia uczniów	Liczba uczniów korzystających z dostępnych badań w szkołach	↑
Poszerzenie dostępności do kultury, sportu i rekreacji	Systematyczne doposażanie placówek kulturalnych	Zwiększenie dostępności do kultury, sportu i rekreacji	Liczba zmodernizowanych obiektów kulturalnych	↑
	Wyznaczanie nowych przestrzeni publicznych wraz z zagospodarowaniem zieleni oraz małą architekturą	Zwiększenie dostępu do spędzania czasu wolnego dla mieszkańców gminy	Liczba przestrzeni publicznych na terenie gminy	↑
	Wykorzystanie i zagospodarowanie parku i dworu w Ruszczy		Liczba osób korzystających z parku i dworu	↑
	Wyznaczenie miejsc do rekreacji w miejscowościach, w tym w Rybitwach		Liczba nowych miejsc do rekreacji	↑
	Budowa nowych oraz modernizacja istniejących placów zabaw oraz siłowni na wolnym powietrzu		Liczba nowych placów zabaw oraz siłowni na wolnym powietrzu	↑
	Modernizacja świetlic wiejskich		Liczba zmodernizowanych świetlic wiejskich	↑

	Budowa nowych obiektów sportowych		Liczba obiektów sportowych	↑
	Dostosowanie cen za korzystanie z obiektów sportowych do możliwości finansowych mieszkańców		Liczba osób korzystających z obiektów sportowych	↓
	Modernizacja stadionu miejskiego w Połańcu		Liczba osób korzystających ze stadionu	↑
	Budowa hali sportowej		Liczba osób korzystających z hali sportowej	↑
	Poszerzenie oferty pływalni		Liczba osób korzystających z usług OSiR	↑
	Budowa zbiornika wodnego przy rzece Wschodniej		Liczba działań podjętych w celu budowy zbiornika	↑
	Podniesienie poziomu edukacji	Modernizacja oraz doposażanie placówek szkolnych	Poprawa jakości kształcenia	Liczba podjętych działań mających na celu poprawę jakości kształcenia
Organizacja wydarzeń promocyjnych mających na celu zachęcenie młodzieży do uczenia się w szkołach w Połańcu		Zwiększenie się liczby uczniów	Liczba działań promocyjnych	↑
Organizacja zajęć i spotkań dotyczących szukania pracy na terenie gminy Połaniec		Podnoszenie kapitału ludzkiego wśród młodzieży	Liczba spotkań dotyczących podnoszenia kwalifikacji młodzieży	↑

	Rozwój usług opiekuńczych dla dzieci w wieku do 3 lat	Wsparcie rodziców w powrocie na rynek pracy	Liczba dostępnych miejsc dla opieki nad dzieckiem do lat 3	↑
Ułatwienie mieszkańcom dostępu do pomocy społecznej	Organizacja spotkań profilaktycznych	Zapobieganie zwiększającej się liczbie osób uzależnionych od alkoholu	Ilość przeprowadzonych spotkań o wybranej tematyce	↑
	Podjęcie działań na rzecz zwiększenia liczby lokali socjalnych oraz mieszkań chronionych	Zwiększenie wsparcia dla osób w trudnej sytuacji życiowej	Liczba lokali socjalnych Liczba mieszkań chronionych	↑
	Budowa Centrum opiekuńczo-mieszkalnego	Zwiększenie się liczby miejsc w centrum opiekuńczo-mieszkalnym	Liczba miejsc w centrum opiekuńczo-mieszkalnym	↑
	Budowa Centrum Senioralnego – całodobowego domu opieki dla osób starszych	Zwiększenie się liczby miejsc opieki dla osób starszych	Liczba miejsc całodobowej opieki dla osób starszych	↑
	Niwelowanie barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej	Podniesienie jakości życia osób starszych oraz osób z niepełnościami	Liczba budynków użyteczności publicznej posiadających infrastrukturę dostosowaną do osób z niepełnościami	↑
	Zwiększenie dostępu do kultury oraz rekreacji dla seniorów		Liczba organizowanych zajęć dla seniorów oraz osób z niepełnościami	↑
	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców	Systematyczne patrole piesze Policji	Podniesienie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców	Liczba pieszych patroli Policji
Modernizacja i rozbudowa miejskiego monitoringu		Liczba działających kamer		↑

	Budowa nowych oraz zabezpieczenie i modernizacja istniejących wałów przeciwpowodziowych	Zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego	Liczba podjętych działań w celu ochrony terenów zagrożonych powodzią	↑
--	---	--	--	---

CEL STRATEGICZNY II

Zadbana przestrzeń publiczna z uwzględnieniem terenów zielonych oraz miejsc turystycznych

Obszar strategiczny związany z przestrzenią publiczną jest jednym z kluczowych elementów w rozwoju gminy. Przemysłane planowanie przestrzenne z zachowaniem ładu jest istotną kwestią z perspektywy władz gminy, ale również mieszkańców. Dopasowanie infrastruktury technicznej do potrzeb mieszkańców oraz do nowo powstałych osiedli jest bardzo ważne. Aby mieszkańcy korzystali z przestrzeni publicznej powinna ona być dopasowana do wszystkich grup wiekowych. Ważne jest również, aby dostęp do infrastruktury technicznej był na coraz wyższym poziomie przez co wzrośnie jakość życia mieszkańców.

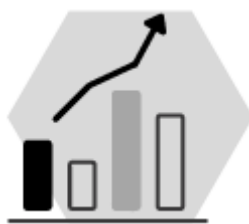
Cel operacyjny	Zadanie	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Proponowany wskaźnik oceny osiągnięcia rezultatów	Trend
Zwiększenie dostępu do komunikacji publicznej	Zwiększenie połączeń komunikacyjnych pomiędzy miastem Połaniec i innymi miejscowościami.	Zwiększenie dostępności komunikacji publicznej	Liczba kursów komunikacji publicznej w poszczególnych sołectwach	↑
Rozwój infrastruktury technicznej	Rozbudowa oraz modernizacja istniejącej sieci wodno -kanalizacyjnej i ciepłowniczej	Zwiększenie jakości życia mieszkańców	Długość zmodernizowanych oraz nowo powstałych sieci wodno -kanalizacyjnych i ciepłowniczych	↑

	Budowa oraz modernizacja sieci gazowej		Długość zmodernizowanych oraz nowopowstałych sieci gazowych	↑
	Wdrażanie nowoczesnych materiałów i energii odnawialnej przy modernizacji oraz budowie budynków	Zwiększenie ochrony środowiska przyrodniczego	Liczba budynków posiadających dostęp do OZE	↑
	Poprawa stanu dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (oświetlenie, parkingi, sieć światłowodowa)	Podniesienie jakości dróg Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa na drogach	Liczba zmodernizowanych dróg gminnych	↑
	Budowa nowych dróg gminnych	Zwiększenie jakości transportowej gminy	Liczba nowo wybudowanych dróg	↑
	Budowa obwodnicy Połania	Zwiększenie jakości życia mieszkańców	Liczba podjętych działań w kierunku budowy obwodnicy	↑
Kształtowanie polityki przestrzennej	Dalsze wyznaczanie zieleni urządzonej w miejscach użyteczności publicznej	Zwiększenie jakości przestrzennego wizerunku gminy Zwiększenie ilości miejsc do spędzania czasu wolnego dla mieszkańców oraz turystów	Liczba miejsc, w których zagospodarowano zieleni urządzonej	↑
	Systematyczne tworzenie przestrzeni publicznych		Liczba nowo stworzonych przestrzeni publicznych	↑
	Likwidacja barier architektonicznych w przestrzeni publicznej	Zniwelowanie barier architektonicznych głównie dla osób starszych oraz z niepełno-sprawnościami	Liczba podjętych działań mających na celu niwelację barier architektonicznych	↓

	Tworzenie warunków dla realizacji działań rewitalizacyjnych	Zwiększenie jakości przestrzennego wizerunku miasta	Liczba zrealizowanych projektów w ramach lokalnego programu rewitalizacji	↑
	Systematyczna aktualizacja dokumentów planistycznych oraz monitoring ich wdrażania	Zniwelowanie negatywnych zjawisk społecznych	Liczba zaktualizowanych dokumentów planistycznych	↑
	Rozbudowa małej architektury głównie w miejscach użyteczności publicznej	Zwiększenie ilości miejsc do spędzania czasu wolnego dla mieszkańców oraz turystów	Liczba adaptacji małej architektury w miejscach użyteczności publicznej	↑
	Zmniejszenie różnicy pod względem dostępu do usług pomiędzy poszczególnymi sołectwami i miastem Połaniec	Zmniejszenie dysproporcji przestrzeni gminnej	Liczba nowo powstałych usług społecznych w poszczególnych sołectwach i mieście Połaniec	↑
	Racjonalne gospodarowanie przestrzenią poprzez uzupełnianie i kontynuację zabudowy	Zapobieganie rozpraszaniu się zabudowy Wzrost estetyzacji otoczenia i ład w zagospodarowaniu przestrzeni	Wzrost udziału powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem	↑
Rozwój oferty turystycznej	Promocja Gminy w mediach społecznościowych	Dbałość o dziedzictwo kulturowe miasta i gminy, zwłaszcza historyczne znaczenie ziemi połanieckiej	Liczba turystów odwiedzających Gminę	↑
	Wyznaczenie szlaków turystycznych		Liczba wyznaczonych szlaków turystycznych	↑

	Rozbudowa tras rowerowych		Długość sieci ścieżek rowerowych	↑
	Tworzenie nowych szlaków turystycznych oraz ścieżek rowerowych o znaczeniu ponadlokalnym	Zintegrowana współpraca ponadlokalna	Długość wspólnych tras pieszych oraz rowerowych	↑
	Organizacja wydarzeń i festynów promujących tradycje kulturowe miasta i gminy Połaniec	Rozpowszechnienie historii oraz tradycji wśród mieszkańców oraz turystów	Ilość zorganizowanych wydarzeń oraz festynów	↑
	Tworzenie produktu turystycznego bazującego na walorach historycznych i środowiskowych gminy Połaniec		Ilość działań podjętych w celu tworzenia produktu	↑

CEL STRATEGICZNY III

Wysoki poziom przedsiębiorczości oraz wsparcie małych firm poprzez wykorzystanie szans rozwojowych

III cel strategiczny odnosi się do gospodarki w mieście i gminie Połaniec. Jego realizacja pozytywnie wpłynie na rozwój gospodarczy wraz z wykorzystaniem szans rozwojowych. Ważną kwestią jest wykorzystanie wyznaczonych stref inwestycyjnych poprzez promocję Gminy oraz pozyskiwanie inwestorów tworzących w przyszłości nowe miejsca pracy. Położenie miasta i gminy Połaniec na granicy dwóch województw stwarza dodatkowe szanse na rozwój. Połączenie z województwem podkarpackim, a szczególnie z Mielcem, jakim jest most na Wiśle zwiększa szanse na zainteresowanie Gminą kolejnych inwestorów. Ponadto każde wsparcie osób prowadzących oraz

zakładających nowe firmy wpływa na rozwój gospodarki w Gminie. Takie działania skutkują lepszą jakością życia mieszkańców oraz szerszym zakresem usług dostępnych w miejscu zamieszkania. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Staszowie pomoże osobom poszukującym pracy znaleźć zatrudnienie, natomiast pracodawcy zyskają na rozwoju firm dzięki dopasowaniu kadry do rodzaju działalności. Wszystkie te działania prowadzą do wzrostu kapitału społecznego, a także podniesienia jakości życia społeczności lokalnej.

Cel operacyjny	Zadanie	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Proponowany wskaźnik oceny osiągnięcia rezultatów	Trend
Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie społeczności lokalnej	Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację programów integrujących społeczeństwo	Zwiększenie roli partycypacji społecznej w społeczności lokalnej gminy	Liczba mieszkańców biorących udział w konsultacjach społecznych	↑
	Tworzenie grup wolontariatu do niesienia pomocy osobom starszym oraz osobom z niepełnościami		Liczba wolontariuszy w gminie	↑
	Stworzenie Centrum Inicjatyw Obywatelskich – siedziby organizacji pozarządowych i nieformalnych grup społecznych		Liczba działań podjętych w celu tworzenia oferty Centrum	↑
Ułatwienie dostępu do informacji	Zwiększanie dostępu do informacji publicznej poprzez wspieranie rozwoju sieci internetowej	Zwiększenie poczucia zaufania do władz publicznych	Odsetek sołectw posiadających dostęp do sieci internetowej	↑
	Systematyczne udostępnianie informacji o ważnych wydarzeniach w mediach społecznościowych		Liczba udostępnionych informacji o ważnych wydarzeniach w gminie	↑

Systematyczne wsparcie przedsiębiorczych mieszkańców	Wprowadzenie korzystnej polityki podatkowej dla nowych oraz istniejących przedsiębiorców	Zwiększenie roli gospodarki w obrębie gminy oraz na tle regionu	Liczba nowo powstałych przedsiębiorstw	↑
	Współpraca szkół z miejscowymi przedsiębiorcami w ramach szerzenia postaw przedsiębiorczych wśród młodych mieszkańców	Zwiększenie zainteresowania prowadzeniem działalności gospodarczej wśród młodych mieszkańców	Liczba podjętych działań we współpracy z przedsiębiorcami	↑
	Wspieranie rozwoju ekologicznych gospodarstw rolnych na terenie gminy.	Rozwój rolniczego aspektu gminy w korelacji z dbałością o ochronę środowiska	Liczba gospodarstw rolnych korzystająca z ekologicznych rozwiązań	↑
	Współpraca z PUP w Staszowie w celu promocji dostępnych miejsc pracy	Spadek liczby osób bezrobotnych	Liczba osób bezrobotnych	↓
Regularna promocja stref inwestycyjnych	Organizacja spotkań promujących strefy inwestycyjne	Zwiększenie zainteresowania strefami inwestycyjnymi	Liczba zorganizowanych spotkań	↑
	Bieżąca aktualizacja oferty dla przedsiębiorców		Liczba nowych przedsiębiorstw w strefach inwestycyjnych	↑
	Nabywanie gruntów pod strefy inwestycyjne		Wielkość powierzchni stref inwestycyjnych	↑

	Wsparcie młodych przedsiębiorców – budowa inkubatorów przedsiębiorczości	Rozwój przedsiębiorczości w gminie	Liczba wspartych przedsiębiorców	↑
--	--	------------------------------------	----------------------------------	---

CEL STRATEGICZNY IV

Ochrona środowiska naturalnego

Aby sprostać wymaganiom mieszkańców w zakresie środowiska naturalnego wyznaczono działania dążące do poprawy jakości środowiska a także jego ochrony. W przypadku miasta i gminy Połaniec istotne jest, aby prowadzić monitoring stanu jakości powietrza, szczególnie w okresie grzewczym. Ważną kwestią jest również promocja działań na rzecz ekologii oraz ochrony środowiska jak i zachęcanie mieszkańców do dbania o środowisko naturalne w ich najbliższym otoczeniu.

Cel operacyjny	Zadanie	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Proponowany wskaźnik oceny osiągnięcia rezultatów	Trend
Utrzymanie dobrego stanu gospodarki wodno-ściekowej i zagospodarowania odpadów	Kontrola postępowania w zakresie gromadzenia odpadów przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców	Zwiększenie jakości środowiska przyrodniczego poprzez uregulowanie procesów gospodarki wodno-ściekowej	Liczba punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku	↑
	Rozbudowa istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej		Liczba nowo wybudowanych indywidualnych systemów oczyszczania ścieków	↑
	Regularny wywóz nieczystości płynnych		Ilość ścieków bytowych przekazanych do stacji zlewnej w m ³	↑

	Modernizacja oraz rozbudowa istniejącej sieci wodno-kanalizacyjnej	Zwiększenie jakości gospodarki wodno-ściekowej	Długość sprawnej sieci wodno-kanalizacyjnej	↑
Zwiększenie jakości wody pitnej oraz wód powierzchniowych	Budowa zbiorników tzw. „małej retencji”	Zwiększenie jakości wód oraz regulacja istniejącej gospodarki wodnej	Liczba nowo wybudowanych zbiorników „małej retencji”	↑
	Wdrażanie oraz przestrzeganie zasad dobrej praktyki	Zwiększenie udziału rolnictwa ekologicznego na poziomie gminy	Liczba gospodarstw rolnych stosujących ekologiczne praktyki	↑
	Prowadzenie prac przeciwoerozyjnych oraz zalesianie terenów	Zwiększenie ilości zalesienia na terenie gminy wraz z podniesieniem ich jakości	Liczba przeprowadzonych prac przeciwoerozyjnych Lesistość gminy w %	↑
	Systematyczny monitoring oraz udrażnianie koryta rzeki Wisły	Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców oraz zapobieganie lokalnym powodziom oraz podtopieniom	Ilość podjętych działań w celu uregulowania retencji zbiorników wodnych	↑
	Wdrażanie technologii OZE na terenie gminy		Liczba wdrożonych technologii OZE	↑
Promowanie i rozwój odnawialnych źródeł energii	Edukacja oraz informowanie społeczności lokalnej o korzyściach płynących z korzystania z OZE	Zwiększenie znaczenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy	Liczba informacji o korzyściach płynących z wykorzystania OZE na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy	↑
	Rozwój fotowoltaiki na tle regionu, w tym promocja systemów fotowoltaicznych	Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie korzyści wykorzystywania OZE		↑
	Zagospodarowanie rodzinnych źródeł geotermalnych		% zagospodarowanych terenów rodzimymi źródłami geotermalnymi	↑

Edukacja społeczności lokalnej w zakresie ekologii	Edukacja ekologiczna w placówkach oświatowych, we współpracy z nauczycielami oraz organizacjami pozarządowymi	Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie ekologii	Liczba przeprowadzonych spotkań/prelekcji w zakresie ekologii w placówkach oświatowych	↑
	Organizacja wydarzeń/festynów promujących zachowania ekologiczne		Liczba zorganizowanych wydarzeń promujących zachowania ekologiczne	↑
	Promocja informacji na temat dobrych praktyk związanych z dbaniem o środowisko na stronie internetowej gminy oraz w mediach społecznościowych		Liczba informacji na temat ekologii zamieszczonych na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy	↑
Kontrola oraz dbałość o istniejące walory przyrodnicze	Dbczość o ochronę różnorodności gatunkowej	Zwiększenie ochrony różnorodności gatunkowej w gminie	Liczba zadań podjętych w celu ochrony różnorodności gatunkowej w gminie	↑
	Zachowanie czystości w środowisku przyrodniczym	Zmniejszenie ilości odpadów oraz dzikich wysypisk śmieci w obszarach objętych ochroną przyrodniczą	Liczba zadań podjętych w celu zwiększenia czystości rzek i lasów	↑
	Dbczość o istniejące formy ochrony przyrody		Liczba zadań podjętych w celu zwiększenia czystości w gminie	↑

Przy realizacji powyższych celów gmina Połaniec planuje podejmować starania o środki zewnętrzne wspomagające osiągnięcie oczekiwanych rezultatów i zadań wyznaczonych do poszczególnych celów operacyjnych.

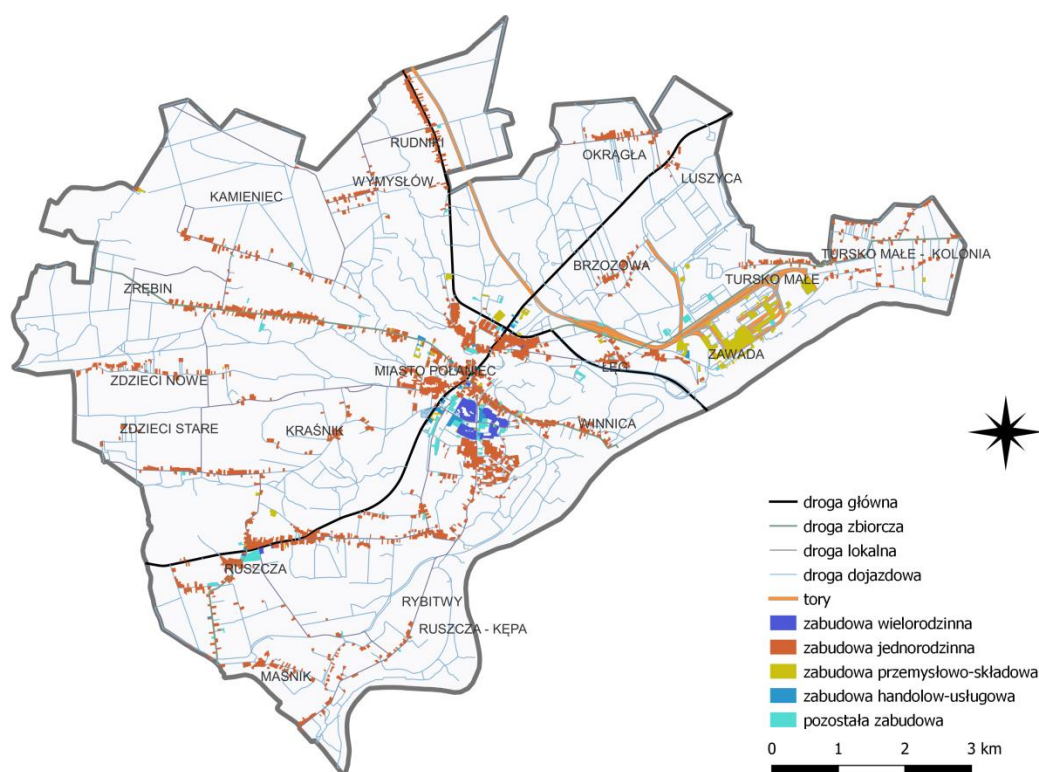
7. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej prezentuje pożądane kierunki rozwoju przestrzennego określonego obszaru w danym horyzoncie czasowym. Przedstawia on zmiany, jakie powinny zaistnieć w przestrzeni, by zrealizować wyznaczone cele strategiczne oraz osiągnąć efekty tych celów.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta i gminy Połaniec ma na celu zobrazowanie planowanych inwestycji na najbliższe lata. Inwestycje te podzielono na cztery grupy: infrastrukturę społeczną, infrastrukturę techniczną, infrastrukturę środowiskową oraz infrastrukturę sportową.

Poniżej przedstawione zostały uwarunkowania osadnicze wraz z siecią komunikacyjną w gminie Połaniec. Zabudowa wielorodzinna występuje tylko w górnej części Połania, natomiast zabudowa jednorodzinna występuje w górnym Połaniu i na obrzeżach miasta. Budynki o funkcjach przemysłowo-składowych zlokalizowane są przy stacji kolejowej rozładunkowej w miejscowości Zawada.

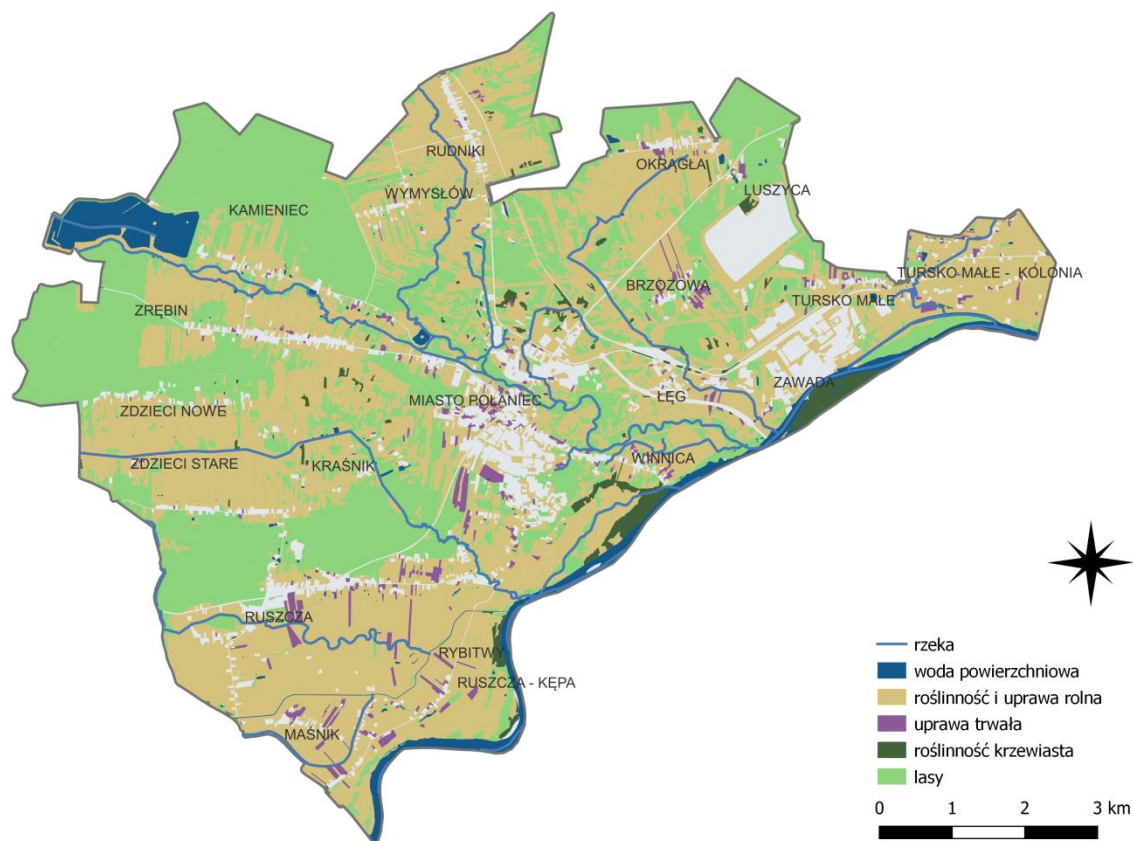
Rysunek 13. Uwarunkowania osadnicze oraz komunikacyjne w mieście i gminie Połaniec

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych (Bdot10k)

Zagospodarowanie terenu Gminy jest zróżnicowane. W południowo-wschodniej części płynie rzeka Wisła, natomiast w pozostałej części prowadzone są uprawy rolne. Znaczną część Gminy zajmują również lasy oraz tereny zadrzewione. Przy północno-zachodniej granicy Gminy znajdują się stawy hodowlane przy rzece Wschodniej. Niewielki obszar Gminy zajmują uprawy trwałe.

Rysunek 14. Użytkowanie terenu w mieście i gminie Połaniec

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych (Bdot10k)

Rysunek 15. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta i gminy Połaniec

KIERUNKI I OBSZARY ROZWOJU MIASTA I GMINY POŁANIEC

w zakresie infrastruktury społecznej:

- Rewitalizacja Połania
- Ochrona dziedzictwa kulturowego
- Budowa nowoczesnej przychodni zdrowia w Połaniu
- Budowa Środowiskowego Domu Samopomocy - Filia nr 1
- Centrum senioralne
- Centrum opiekuńczo-mieszkalne

w zakresie infrastruktury środowiskowej:

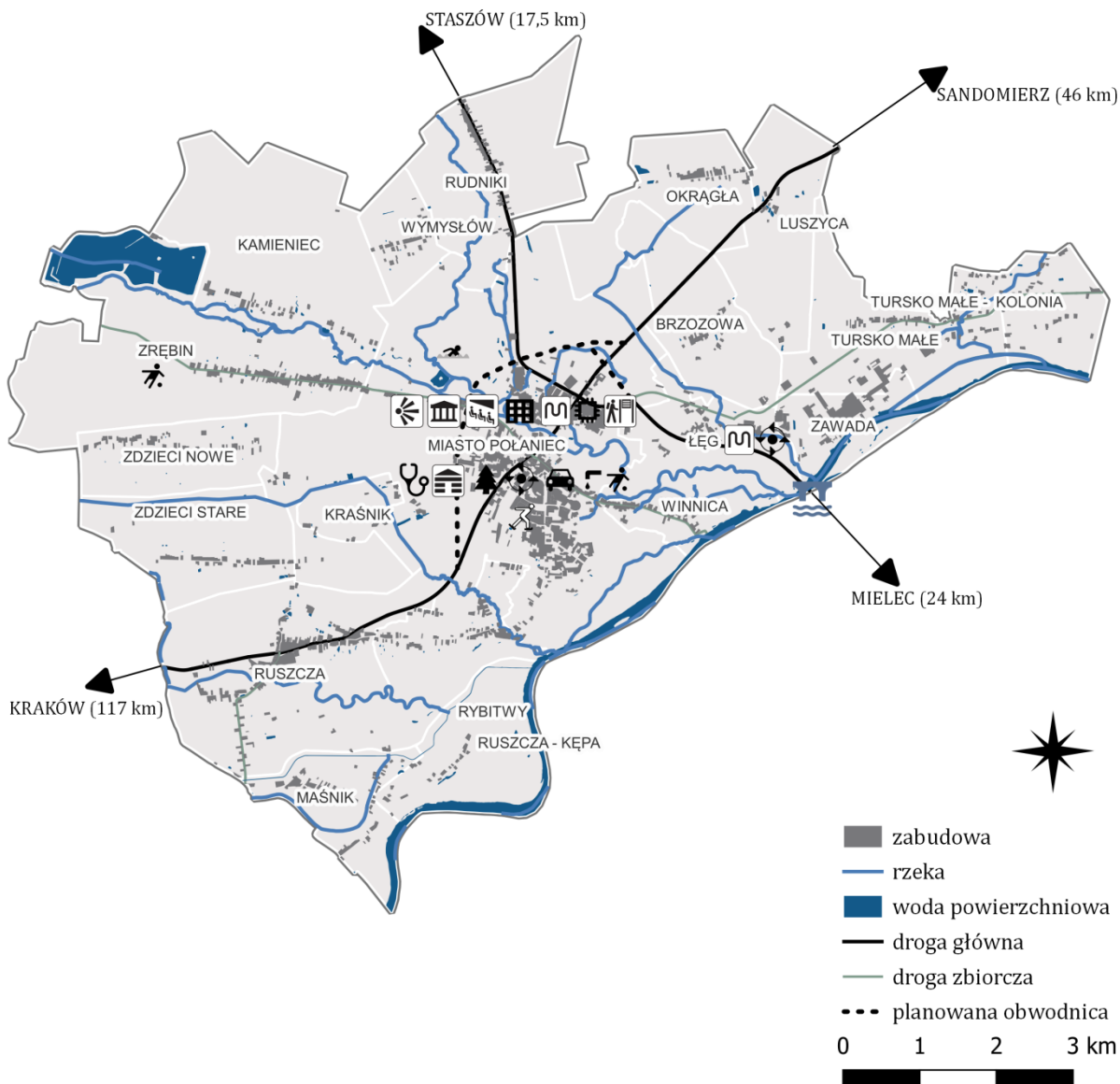
- Rozwój terenów zielonych
- Rozwój odnawialnych źródeł energii

w zakresie infrastruktury technicznej:

- Modernizacja i budowa dróg
- Rozbudowa sieci kanalizacyjnej
- Modernizacja i rozbudowa sieci ciepłowniczej
- Rozbudowa sieci wodociągowej

w zakresie infrastruktury sportowej:

- Budowa zbornika wodnego do kąpieli i rekreacji
- Budowa lodowiska sezonowego
- Budowa oraz modernizacja obiektów sportowych
- Rozbudowa szlaków turystycznych

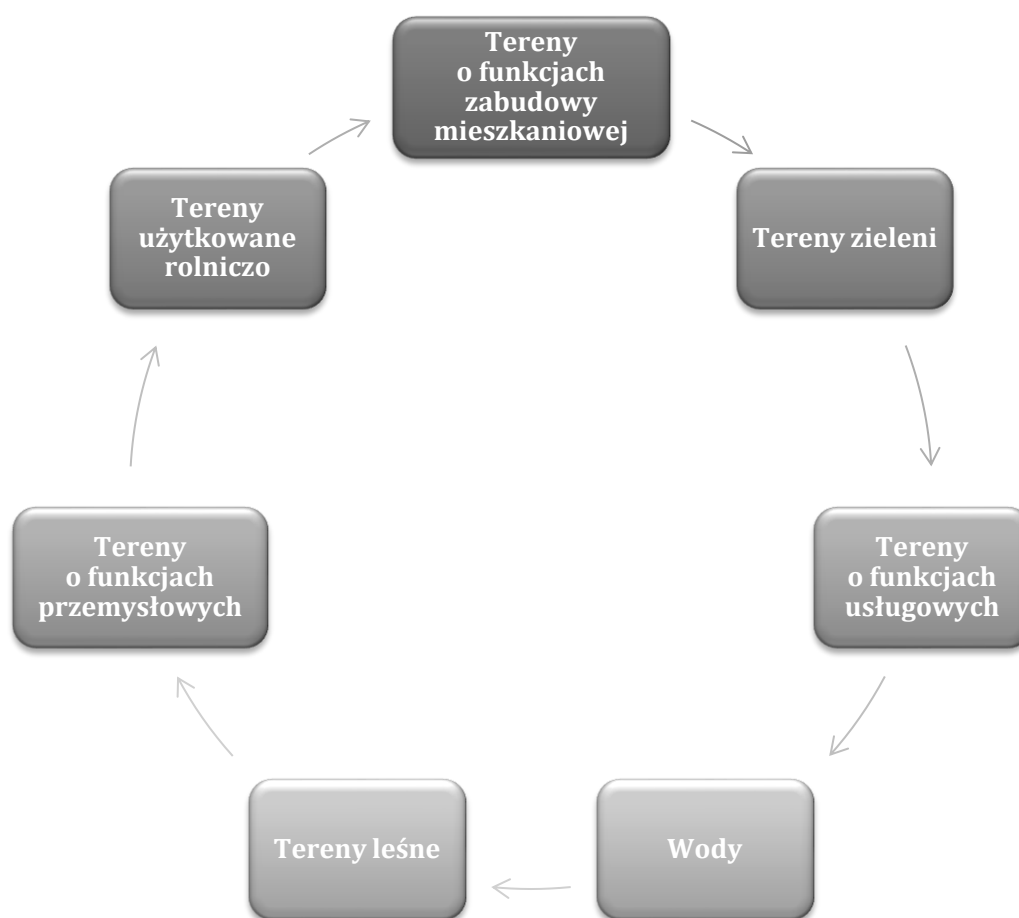

Źródło: opracowanie własne

9.1. REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej określono na podstawie stworzonego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej wraz z przeprowadzoną analizą uwarunkowań przestrzennych w Gminie.

Wybrane rekomendacje zostały podzielone na siedem głównych obszarów:

1. Tereny o funkcjach zabudowy mieszkaniowej

- Charakterystyka:
Zabudowa wielorodzinna głównie w Połańcu oraz jednorodzinna zlokalizowana przede wszystkim wzdłuż głównych układów komunikacyjnych.
- Najważniejsze założenia:
Podnoszenie jakości życia wraz z warunkami zamieszkania, a także zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy dla budownictwa wielorodzinnego oraz jednorodzinnego. Rozwój zabudowy mieszkaniowej adekwatny do realnego zapotrzebowania.
- Ustalenia i rekomendacje:
 - rozwój zabudowy wielorodzinnej na obszarze miasta, przy uwzględnieniu obsługi zbiorowym transportem oraz zapewnienia usług podstawowych i w zakresie infrastruktury społecznej,
 - stosowanie zasady koncentracji zabudowy,
 - kształtowanie nowej zabudowy mieszkaniowej harmonijnie dopasowanej do otaczającego zagospodarowania (odpowiednia skala zabudowy, gabaryty, kolorystyka),
 - wyposażenie w infrastrukturę techniczną nowo powstałych osiedli,
 - tworzenie terenów zieleni urządzonej oraz stref wypoczynkowo-rekreacyjnych.

2. Tereny zieleni – zieleń urządzona, obszary rekreacyjno-wypoczynkowe

- Charakterystyka:
Obszary użytku publicznego, będące częścią systemu przyrodniczego, pełniące funkcję miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych.
- Najważniejsze założenia:
Zwiększenie powierzchni terenów zielonych, w tym także zieleni urządzonej; wykorzystanie warunków przyrodniczych do zagospodarowania przestrzeni publicznej.
- Ustalenia i rekomendacje:
 - tworzenie terenów zieleni urządzonej oraz stref wypoczynkowo-rekreacyjnych z udziałem środowiska przyrodniczego,
 - porządkowanie istniejących terenów zielonych oraz wyznaczanie nowych,
 - wykorzystanie terenów zieleni urządzonej do rozwoju sieci komunikacyjnej (pieszej i rowerowej).

3. Tereny o funkcjach usługowych

- Charakterystyka:
Obszary administracyjno-usługowe zapewniające obsługę mieszkańców, a także miejsce pracy wielu mieszkańców. W obszarze tym zlokalizowane są instytucje miejsko-gminne oraz lokale usługowo-handlowe. Ponadto usytuowane są w nim usługi komunikacji o znaczeniu ponadlokalnym.
- Najważniejsze założenia:

Miasto jako lokalny lider usług i handlu dla społeczności lokalnej. Rozszerzenie potencjału gospodarczego i podwyższenie jakości życia mieszkańców poprzez lepszy dostęp do usług.

- Ustalenia i rekomendacje:
 - kształtowanie spójnej struktury przestrzennej,
 - kreowanie struktury przestrzennej wzmacniającej znaczenie istniejących obiektów o funkcjach usługowych i handlowych o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym,
 - zróżnicowanie usług,
 - zwiększenie udziału zieleni urządzonej,
 - zapewnienie dostępu do komunikacji, m.in. układ drogowy, komunikacja zbiorowa, trasy pieszkie oraz rowerowe,
 - odpowiednia ilość miejsc parkingowych przy instytucjach oraz obiektach handlowo-usługowych.

4. Wody

- Charakterystyka:

Rzeki, zbiorniki wodne oraz cieki w gminnej przestrzeni, szczególnie rzeka Wisła przy południowo-wschodniej granicy Gminy.
- Najważniejsze założenia:

Podjęcie działań mających na celu poprawę jakości wody pitnej i użytkowej. Prowadzenie czynności mających na celu zwiększenie retencji rzek oraz wykorzystanie istniejących zbiorników wodnych do rozwoju infrastruktury technicznej. Oczyszczenie koryta rzeki Wisły w celu zapobiegania powodziom.
- Ustalenia i rekomendacje:
 - ochrona cieków wodnych,
 - wprowadzenie zasad związanych z podejmowaniem przedsięwzięć wpływających na środowisko, w szczególności na stan jakości wód,
 - kontrola poziomu wody.

5. Tereny zieleni – lasy

- Charakterystyka:

Lasy i tereny zieleni kluczowe dla systemu przyrodniczego, które pełnią role: klimatyczno-biologiczną, rekreacyjną, krajobrazową i społeczną.
- Najważniejsze założenia:

Zachowanie i ochrona istniejącego systemu przyrodniczego wraz ze zrównoważonym wykorzystaniem jego zasobów. Utworzenie terenów zieleni urządzonej dostępnych dla mieszkańców. Podejmowanie działań mających na celu hamowanie degradacji środowiska leśnego i pozostałych terenów zielonych. Zagospodarowanie miejsc rekreacyjnych i wypoczynkowych w bliskim sąsiedztwie lasów.

6. Tereny o funkcjach przemysłowych

- Charakterystyka:
Obszary o potencjale gospodarczym umożliwiające rozwój Gminy. Szczególne znaczenia mają wyznaczone strefy inwestycyjne.
- Najważniejsze założenia:
Promocja i zwiększenie atrakcyjności gospodarczej Gminy. Kreowanie struktury przestrzennej z uwzględnieniem dotychczasowej. Monitoring strefy przemysłowej w celu minimalizowania negatywnych oddziaływań na ludzi oraz środowisko naturalne.
- Ustalenia i rekomendacje:
 - tworzenie układu komunikacyjnego dostosowanego do obsługi obszarów gospodarczych,
 - zaplanowanie dostępu do miejsc parkingowych przy zabudowie przemysłowej,
 - ograniczenie negatywnego wpływu terenów przemysłowych na sąsiednią zabudowę mieszkaniową, środowisko naturalne oraz krajobraz,
 - zagospodarowanie większej ilości terenów zielonych,
 - dostosowanie uzbrojenia terenów do potrzeb rozwoju gospodarki.

7. Tereny użytkowane rolniczo

- Charakterystyka:
Tereny użytkowane rolniczo, przeznaczone pod uprawę trwałą oraz sadownictwo.
- Najważniejsze założenia:
Utrzymanie charakteru miejsko-wiejskiego Gminy. Ochrona gleb żyznych oraz bardzo żyznych przed degradacją. Zachowanie jakości środowiska naturalnego oraz ochrona przyrody.
- Ustalenia i rekomendacje:
 - zachowanie istniejących upraw rolnych oraz obszarów zielonych,
 - przestrzeganie zasad dobrej praktyki rolniczej,
 - ograniczenie działania sprzętu, którego działanie negatywnie wpływa na zdolności rolnicze,
 - wykorzystanie terenów rolniczych do prowadzenia gospodarstw agroturystycznych.

8. NAWIĄZANIE DO NADRZĘDNYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH – KRAJOWYCH ORAZ REGIONALNYCH

8.1. ZGODNOŚĆ Z ZAŁOŻENIAMI PROGRAMOWYMI UE ORAZ POLITYKA RÓWNYCH SZANS

Podstawowym dokumentem, który określa współpracę UE z Polską, jest Umowa Partnerstwa (UP). To uzgodniona z Komisją Europejską strategia wykorzystania Funduszy Europejskich. Dokument określa cele i sposób inwestowania funduszy unijnych z polityki spójności, na którą w przyszłej perspektywie planuje się przeznaczyć 72,2 miliarda euro oraz środków z Funduszy na rzecz Sprawiedliwej Transformacji o wartości 3,8 miliarda euro. Łącznie to około 76 miliardów euro.

Polityka spójności na lata 2021-2027 ma obejmować następujące fundusze: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) oraz Fundusz Sprawiedliwej Transformacji (FST).

- **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego** służy wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej. Ma on łagodzić dysproporcje w rozwoju europejskich regionów i zmniejszać braki w zakresie rozwoju regionów znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji.
- **Fundusz Spójności** służy redukowaniu dysproporcji gospodarczych i społecznych oraz promowaniu zrównoważonego rozwoju. W jego ramach realizowane są strategiczne projekty w obszarach ochrony środowiska i transportu, w tym transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T).
- **Europejski Fundusz Społeczny+** ma być głównym narzędziem UE służącym zwiększaniu spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadaniu na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowaniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki. EFS+ będzie obejmować obecnie rozproszone instrumenty: EFS, Inicjatywę na rzecz osób młodych (YEI), Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) oraz Europejski Program na rzecz Zatrudnienia i Innowacji Społecznych (EaSI).

Proponowane fundusze polityki spójności będzie uzupełniał **Fundusz Sprawiedliwej Transformacji**. Jest on częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Celem FST jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej.

Podkreśla się również działania finansowane w **ramach Funduszy norweskich i EOG** opierające się na wspólnych wartościach, takich jak poszanowanie godności ludzkiej, wolność, demokracja, równość, praworządność i poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Działania Krajowego Punktu Kontaktowego oraz Operatorów Programów i Beneficjentów podejmowane są w duchu hasła „Wspólnie działamy na rzecz Europy zielonej, konkurencyjnej i sprzyjającej integracji społecznej”. Uczestnicy procesu wdrażania Funduszy norweskich i EOG są związani szeregiem przepisów prawa międzynarodowego oraz krajowego,

zobowiązującego do przestrzegania zakazu dyskryminacji ze względu na jakąkolwiek przesłankę – płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

8.2. POZIOM KRAJOWY

Planowanie strategiczne na poziomie krajowym wyznacza (wg nowych przepisów ustawy³ o zmianie ustawy i zasadach polityki rozwoju) strategia kraju, na okres 10-15 lat. Podstawowym dokumentem na poziomie krajowym jest **Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)**, a jej dopełnienie stanowi **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030**.

W przyjętej strategii wskazano nowy model rozwoju regionalnego Polski. Głównym celem strategii krajowej jest *„efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich socjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”*.

We wszystkich aspektach strategii podkreśla się kluczową rolę współdziałania instytucji w wieloszczeblowym systemie zarządzania publicznego w realizacji przekrojowej interwencji publicznej⁴.

Głównymi wyznacznikami określonymi dla rozwoju polityki regionalnej na poziomie kraju są:

- Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczenie zagrożeń środowiska.
- Przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych.
- Rozwój wsparcia kapitału ludzkiego i społecznego.
- Wzrost produktywności oraz innowacyjności regionalnych gospodarek.
- Rozwój infrastruktury podnoszącej konkurencyjność, atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia w regionach.
- Zwiększenie efektywności zarządzania rozwojem (w tym finansowanie działań rozwojowych) oraz współpracy między samorządem terytorialnym i między sektorami.

³ Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw

⁴ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)

- Przeciwdziałanie nierównościom terytorialnym i przestrzennej koncentracji problemów rozwojowych oraz niwelowanie sytuacji kryzysowych na obszarach zdegradowanych.

Co więcej, w tworzeniu strategii rozwoju na poziomie krajowym, istotne stają się również dokumenty strategiczne, takie jak:

- **Polityka ekologiczna państwa 2030** – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,
- **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu** do 2030 roku,
- **Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa, rybactwa 2030**,
- **Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP 2022**,
- **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego**,
- **Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy**,
- **Plany zarządzania ryzykiem powodziowym**,
- **Plan przeciwdziałania skutkom suszy**.

Zgodnie z Planem Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, przyjętym na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (PZRP; Dz. U. z 2016 r. poz. 1841), w granicach gminy wskazano konieczność realizacji następujących zadań:

- *Rozbudowa obwałowań Wisły, Rybitwy, gm. Połaniec, 0+000-2+100,*
- *Odtworzenie retencji dolinowej doliny rzeki Czarnej przy ujściu do Wisły,*
- *Modernizacja lewego wału na rzece Czarna Staszowska w km 0+000-8+105, msc. Połaniec/Łęg,*
- *Modernizacja prawego wału na rzece Czarna Staszowska w km 0+000-2+863, msc. Winnica,*
- *Modernizacja wałów Wisły sandomierskiej wymagających podwyższenia,*
- *Rozbudowa obwałowań Wisły, Winnica, gm. Połaniec, 0+000-1+000,*
- *Odtworzenie retencji dolinowej doliny rzeki Wisły przed i za ujściem Kanału Strumień,*
- *Rozbudowa obwałowań Wisły, Łęg, Zawada, gm. Połaniec 0+000-1+100,*
- *Budowa nowego wału na prawym brzegu rzeki Wschodnia w km 0+647 – 0+946, msc. Połaniec,*
- *Budowa nowego wału na lewym brzegu rzeki Wschodnia w km 3+282 – 4+055, msc. Kamieniec,*
- *Budowa nowego wału na prawym brzegu rzeki Czarna Staszowska w km 4+528 – 5+445, msc. Połaniec,*
- *Modernizacja obiektu mostowego na rzece Czarna Staszowska w km 5+116, msc. Połaniec,*

- *Modernizacja obiektu mostowego na rzece Czarna Staszowska w km 4+935, msc. Połaniec,*
- *Program wycinki drzew i krzewów w międzywalu Wisły sandomierskiej,*
- *Budowa polderów wzdłuż brzegów Wisły od ujścia Dunajca do Sandomierza oraz poprawa parametrów hydraulicznych międzywala – ETAP II budowa,*
- *Budowa polderów wzdłuż brzegów Wisły od ujścia Dunajca do Sandomierza oraz poprawa parametrów hydraulicznych międzywala – ETAP I dokumentacja.*

W odniesieniu do Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz aktualizacji Programu wodno-środowiskowego kraju (aPWŚK), obszar gminy Połaniec położony jest w dorzeczu Wisły, w regionie wodnym Górnej-Zachodniej Wisły, a najważniejszymi ciekami znajdującymi się w granicach gminy są Wisła i jej lewobrzeżne dopływy, takie jak Strumień, Śmierdziączka i Czarna.

Zdecydowana większość jednolitych części wód powierzchniowych na terenie Gminy odznacza się złym stanem ogólnym, a przypisane cele środowiskowe dotyczą głównie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego. Znaczna część działań wskazanych do realizacji w aPWŚK odnoszą się przede wszystkim do kontroli postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców, budowy oraz remontu zbiorników bezodpływowych oraz regularnego wywozu nieczystości płynnych.

Tabela 4. Jednolite części wód powierzchniowych w gminie Połaniec

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Stan ogólny JCWP	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju
RW20002621752	Kineta	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Działania podstawowe: 1.kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata (działanie ciągłe) 2. budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących (działanie ciągłe)

				3. regularny wywóz nieczystości płynnych (działanie ciągłe) Działania uzupełniające: 1. monitoring badawczy wód
RW2000621772	Śmierdziączka	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Działania podstawowe: 1. budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (działanie ciągłe) 2. budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących (działanie ciągłe) 3. kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata (działanie ciągłe) 4. modernizacja sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Połaniec 5. regularny wywóz nieczystości płynnych (działanie ciągłe) Działania uzupełniające: 1. monitoring badawczy wód
RW2000921789	Czarna od zbiornika Chańcza do ujścia	zły	dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny	Działania podstawowe: 1. modernizacja sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Połaniec 2. regularny wywóz nieczystości płynnych (działanie ciągłe)

RW20002621792	Ciek od Okrągłej	dobry	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Działania podstawowe: 1. regularny wywóz nieczystości płynnych (działanie ciągłe)
RW20002121799	Wisła od Dunajca do Wisłoki	zły	dobry potencjał ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciek istotnego – Wisła od Wisłoki do Dunajca, dobry stan chemiczny	Działania podstawowe: 1. budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących (działanie ciągłe) 2. regularny wywóz nieczystości płynnych (działanie ciągłe) Działania uzupełniające: 1. przywrócenie drożności cieków istotnych dla zachowania ciągłości morfologicznej
RW200026217692	Dopływ spod Grabowa	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Działania podstawowe: 1. budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących (działanie ciągłe) 2. regularny wywóz nieczystości płynnych (działanie ciągłe)
RW200019217699	Strumień (Kanał Strumień) od Rząski do ujścia	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	Działania podstawowe: 1. budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących (działanie ciągłe) 2. regularny wywóz nieczystości płynnych (działanie ciągłe)

RW20009217889	Wschodnia od Sanicy do ujścia	dobry	dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny	<p>Działania podstawowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących (działanie ciągłe) 2. regularny wywóz nieczystości płynnych (działanie ciągłe) 3. budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (działanie ciągłe)
RW2000262191169	Ciek od Turska	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	<p>Działania podstawowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata (działanie ciągłe) 2. budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących (działanie ciągłe) 3. regularny wywóz nieczystości płynnych (działanie ciągłe) <p>Działania uzupełniające:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. monitoring badawczy wód

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy danych aPGW

Na obszarze gminy Połaniec zlokalizowane są dwie jednolite części wód podziemnych, z czego stan JCWPd nr 115 określany jest jako słaby, a nr 116 jako dobry. Celem środowiskowym dla obu JCWPd jest dobry stan chemiczny i ilościowy. Większość działań wskazanych do realizacji dotyczy corocznego raportowania pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika oraz przeglądu pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych.

Tabela 5. Jednolite części wód podziemnych w gminie Połaniec

Kod JCWPd	Nazwa JCWPd	Stan ogólny JCWPd	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym
PLGW2000115	115	słaby	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	<p>Działania podstawowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. coroczne raportowanie pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika ujęcia (działanie ciągłe) 2. opracowanie dokumentacji na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP) 3. opracowanie projektu rozporządzenia na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP) 4. przegląd pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych (działanie ciągłe) <p>Działania uzupełniające:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prowadzenie monitoringu lokalnego wokół ujęć wód podziemnych o poborze przekraczającym 1000 m³/d* 2. identyfikacja występowania przyczyn pojedynczych stwierdzonych zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego (działanie ciągłe)

PLGW2000116	116	dobry	Dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy	<p>Działania podstawowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. realizacja zadań systemowych gospodarki odpadami zawartych w planach gospodarowania odpadami (działanie ciągłe) 2. przegląd pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych (działanie ciągłe) 3. coroczne raportowanie pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika ujęcia (działanie ciągłe)
-------------	-----	-------	--	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy danych aPGW

Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) stanowi dokument rangi krajowej w zakresie minimalizowania skutków suszy. Przedstawia on cztery cele szczegółowe:

- Skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych,
- Zwiększanie retencjonowania wód,
- Edukacja w zakresie suszy i koordynacja działań powiązanych z suszą,
- Stworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Najważniejszym elementem dokumentu jest katalog działań, stanowiący zbiór konkretnych rozwiązań, które wpłyną na ograniczenie skutków suszy. Plan ten przedstawia również stopień zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną, hydrogeologiczną oraz łącznego zagrożenia danym zjawiskiem naturalnym.

W przypadku gminy Połaniec, wśród miejscowości silnie zagrożonych suszą rolniczą wyróżnia się Maśnik, Ruszcza, Rybitwy, Rudniki, Wymysłów i Łęg. Pozostała część gminy jest słabo lub umiarkowanie zagrożona. Pod względem zagrożenia suszą hydrogeologiczną, gmina Połaniec zakwalifikowana została do klasy I (słabo zagrożona). W odniesieniu do suszy hydrologicznej, zdecydowana większość obszaru gminy jest silnie zagrożona (klasa III) – jedynie w północno-zachodniej części zagrożenie to jest umiarkowane (klasa II).

W zakresie łącznego zagrożenia suszą, większość obszaru gminy jest umiarkowanie zagrożona suszą. Jedynie w przypadku południowo-zachodniej oraz centralnej części zagrożenie to określone jest jako silne.

Wśród rekomendowanych działań, które powinny zostać wdrożone w gminie Połaniec w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy wymienia się m.in.:

- Zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych,
- Realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększania lub odtwarzania naturalnej retencji,
- Analiza możliwości zwiększania retencji w zlewniach z zastosowaniem naturalnej i sztucznej retencji,
- Budowa lub przebudowa ujęć wód podziemnych do poboru na cele nawodnień rolniczych oraz budowa lub przebudowa wodooszczędnych systemów nawadniania wykorzystujących zasoby wód podziemnych,
- Przeprowadzenie weryfikacji zasad gospodarowania wodą w zbiornikach retencyjnych.

8.3. POZIOM REGIONALNY

Na poziomie regionalnym głównymi dokumentami strategicznymi są: strategie rozwoju województwa oraz strategie rozwoju ponadlokalnego. Nowelizacja wyżej wymienionej ustawy w pkt 2.1. wyłączyła strategie rozwoju powiatów z obowiązku dostosowania się do nowych zapisów ustawy, rekomendując opracowywanie np. strategii dla obszarów metropolitalnych.

Podstawowym dokumentem określającym cele strategiczne na poziomie województwa świętokrzyskiego jest **Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+**.

Rysunek 16. Wizja województwa świętokrzyskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+

W przyszłości planuje się opracowanie Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla OSI Doliny Wisły. Dokument ten również będzie miał wpływ na kształtowanie rozwoju miasta i gminy Połaniec. Dzięki współpracy międzygminnej możliwe jest podejmowanie wspólnych decyzji dotyczących wielu zakresów, m.in.: gospodarki, oświaty, ochrony

zdrowia, kultury, sportu, itp. Opracowanie wspólnej Strategii Rozwoju Ponadlokalnego poszerza możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych dla wszystkich gmin w ramach porozumienia. Głównym zakresem nad jakim gminy planują pracować jest wsparcie procesu rozwoju branż gospodarki regionu, dbanie o jakość i ochronę środowiska przyrodniczego, adaptacja do zmian klimatycznych wraz ze zwalczaniem skutków zagrożeń naturalnych, jak i również z zakresu energetyki odnawialnej i efektywności energetycznej, wzmocnienie kapitału społecznego, poszerzenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych oraz zachowanie spójności przestrzennej i społecznej regionu. Ponadto ważną kwestią będzie rozwój międzygminnego systemu zarządzania strategicznego.

Dokument Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla OSI Doliny Wisły umożliwi współpracę w obrębie planowania działań mających na celu rozwój gmin uwzględnionych w OSI Doliny Wisły⁵.

8.4. POLITYKA PRZESTRZENNA W STRATEGII ROZWOJU

Jednym z najważniejszych zadań samorządu terytorialnego jest kreowanie ładu przestrzennego. Według Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ład przestrzenny określa się jako ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. Planowanie przestrzenne, w tym polityka przestrzenna Gminy, powinna regulować oraz ograniczać rozwój spontaniczny. Jednym z podstawowych dokumentów, określających politykę przestrzenną w Gminie jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego - dokument ten nie stanowi prawa miejscowego. Istnieją w Gminie dokumenty określające prawo miejscowe, którymi są Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego. Określają one przeznaczenie terenów pod konkretne funkcje oraz sposoby ich zagospodarowania, jak i wytyczne dotyczące zabudowy.

Strategia Rozwoju Gminy również w dużym stopniu kształtuje oraz określa politykę przestrzenną i stanowi podstawę do tworzenia, poprawy oraz rozwoju działań związanych z planowaniem przestrzennym. Strategia Rozwoju Gminy Połaniec określa w szczegółowy sposób wszelkie relacje społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne, które prowadzą do tworzenia ładu przestrzennego w Gminie. W związku z nowelizacją ustawy o prowadzeniu polityki rozwoju, gdzie ważnym aspektem dla Gminy powinien być rozwój polityki przestrzennej, stworzono model struktury przestrzenno-funkcjonalnej Gminy, co więcej, zwrócono uwagę na kontekst planowania przestrzennego oraz określono cele i zadania związane z kreowaniem polityki przestrzennej w Gminie.

⁵ www.portal.polaniec.eu

8.5. ZGODNOŚĆ CELÓW ZAWARTYCH W STRATEGII ROZWOJU GMINY POŁANIEC NA LATA 2021-2030 Z CELAMI NA POZIOMIE KRAJOWYM, WOJEWÓDZKIM ORAZ PONADLOKALNYM

Tabela 6. Zgodność celów Strategii Rozwoju Gminy Połaniec na lata 2021-2030 z celami Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 roku (z perspektywą do 2030r.)

		Strategia Rozwoju Gminy Połaniec na lata 2021-2030					
		Cel strategiczny					
		Cel.1.	Cel.2.	Cel.3.	Cel.4.		
Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 roku (z perspektywą do 2030 r.)	1. Cel strategiczny. Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski, przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.	Cel.1. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną.					
		Cel.2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.					
		Cel.3. Skuteczne państwo i służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.					

Tabela 7. Zgodność celów Strategii Rozwoju Gminy Połaniec na lata 2021-2030 z celami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030

		Strategia Rozwoju Gminy Połaniec na lata 2021-2030				
		Cel strategiczny				
		Cel.1	Cel.2	Cel.3	Cel.4	
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	1. Cel strategiczny. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,	Cel.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją			✓	
		Cel.2. Zwiększanie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.				

		Strategia Rozwoju Gminy Połaniec na lata 2021-2030				
		Cel strategiczny				
		Cel.1	Cel.2	Cel.3	Cel.4	
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	1. Cel strategiczny. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,	Cel.3. Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego.				
		Cel.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych				
		Cel.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczenie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów				

		Strategia Rozwoju Gminy Połaniec na lata 2021-2030				
		Cel strategiczny				
		Cel.1	Cel.2	Cel.3	Cel.4	
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	2. Cel strategiczny. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	Cel.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	✓			
		Cel.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym.			✓	
		Cel.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach				

		Strategia Rozwoju Gminy Połaniec na lata 2021-2030				
		Cel strategiczny				
		Cel.1	Cel.2	Cel.3	Cel.4	
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	2. Cel strategiczny. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.	Cel.1. Wzmocnienie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem				
		Cel.2. Wzmocnienie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym			✓	
		Cel.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych	✓			
		Cel. 4. Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej			✓	

Tabela 8. Zgodność celów Strategii Rozwoju Gminy Połaniec na lata 2021-2030 z celami Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+

		Strategia Rozwoju Gminy Połaniec na lata 2021-2031				
		Cel strategiczny				
		Cel.1.	Cel.2	Cel.3	Cel.4	
STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO 2030+	1. Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie	Cel.1. Zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności świętokrzyskiej gospodarki			✓	
		Cel.2. Kompetentne kadry dla gospodarki regionu			✓	
	2. Przyjazny dla środowiska i czysty region	Cel.1.1. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego				✓
		Cel.2. Adaptacja do zmian klimatu i zwalczanie skutków zagrożeń naturalnych		✓		✓
		Cel.3. Energetyka odnawialna i efektywność energetyczna		✓		✓

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO 2030+	
3. Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi	
Cel.1. Silny kapitał społeczny w regionie	
Cel.2. Powszechnie dostępne wysokiej jakości usługi społeczne i zdrowotne w środowisku lokalnym	✓
Cel.3. Wzmocnienie spójności przestrzennej i społecznej regionu	✓

9.SYSTEM WDRAŻANIA I FINANSOWANIA

9.1. SYSTEM WDRAŻANIA

Prawidłowy proces wdrażania Strategii Rozwoju Gminy opiera się na wielu czynnikach. Jednym z kluczowych zadań jest współpraca władz lokalnych z mieszkańcami Gminy. Strategia Rozwoju nie stanowi aktu prawa miejscowego, jednakże powinna być elementem przewodnim przy dalszych planach rozwojowych Gminy. Jako, że Strategia Rozwoju Gminy Połaniec jest dokumentem wieloletnim i obejmuje okres 10 lat, wdrażanie strategii powinno odbywać się etapowo. Osobami odpowiedzialnymi za wdrażanie powinny być władze Gminy (w tym Burmistrz oraz Urząd Miasta i Gminy), jak i wszystkie jej jednostki.

W procesie wdrażania strategii należy przede wszystkim wyróżnić oraz nadać odpowiednie zadania osobom bądź jednostkom. Wśród nich powinni znaleźć się:

- podmiot odpowiedzialny za organizację i koordynowanie procesu wdrażania strategii,
- zadania danego podmiotu,
- podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań zawartych w strategii.

Zaleca się wykonywanie takich funkcji w ramach pracy zespołu jak:

1. Funkcje planistyczne	Opracowywanie dokumentów planistycznych mających wpływ na Strategię Rozwoju Gminy.
1. Funkcje Monitoringowe	Monitorowanie procesu wdrażania strategii, obserwacja zmieniających się wskaźników, cech samorządów terytorialnych, uwarunkowań zewnętrznych oraz wewnętrznych.
2. Funkcje Informacyjno-Wnioskodawcze	Wnioskowanie przez organ wykonawczy do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego o aktualizację strategii.
3. Funkcje Promocyjne	Promowanie działań na rzecz wdrażania strategii rozwoju.
4. Funkcje Kooperacyjne	Współpraca z jednostkami organizacyjnymi ds. Strategii, powierzanie im zadań do wykonania, monitoring ich działań oraz ścisła i stała współpraca.
5. Funkcje Prewencyjne	Zapobieganie zatrzymaniu wdrażania strategii, rozwiązywanie pojawiających się problemów w trakcie wdrażania, informowanie o problemach w procesie wdrażania władz gminnych.
6. Funkcje Doradcze	Wspieranie władz we wdrażaniu strategii, pomoc przy podejmowaniu kluczowych decyzji.
7. Funkcje Koordynacyjne	Koordynacja decyzji oraz aktów prawa, jak i zmieniających się przepisów ustaw, które znacząco wpływają na procesy wdrażania strategii.

Poszczególne cele operacyjne realizowane będą przez niżej przedstawione jednostki organizacyjne oraz jednostki pomocnicze gminy.

9.2. RAMY FINANSOWE ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

W procesie tworzenia ram finansowych poddano analizie dochody oraz wydatki gminy w ostatnich latach, skuteczność gminy w pozyskiwaniu pozabudżetowych źródeł finansowania, bazę wiedzy i doświadczeń oraz informacje zapisane w opracowanych już projektach. Pod uwagę wzięto również wieloletnią prognozę finansową oraz budżety gminne. Należy jednak pamiętać, iż ramy finansowe posiadają jedynie charakter prognostyczny oraz zależą od szeregu zmiennych, które w praktyce mogą zupełnie zmienić dane kwoty.

Lp.	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt realizacji	Planowane źródła finansowania	Przewidywany czas realizacji oraz zakończenia realizacji projektu
1	Modernizacja i remont istniejącej przychodni zdrowia w Połańcu	5 000 000,00	środki zewnętrzne i środki własne	2022-2030
2	Budowa nowoczesnej przychodni zdrowia w Połańcu	15 000 000,00	środki zewnętrzne i środki własne	2022-2030
3	Powstanie Centrum Senioralnego – całodobowego domu opieki dla osób starszych	19 000 000,00	środki zewnętrzne i środki własne	2022-2030
4	Powstanie centrum opiekuńczo-mieszkalnego	5 000 000,00	dofinansowanie UW, wkład własny	2022-2030
5	Budowa nowego przedszkola z oddziałem żłobkowym	15 000 000,00	dofinansowanie UE, wkład własny	2022-2030
6	Budowa nowoczesnej hali sportowo-widowiskowej	45 000 000,00	środki własne i środki zewnętrzne	2022-2030
7	Budowa sali gimnastycznej przy szkole podstawowej w Zrębinie	5 000 000,00	środki zewnętrzne, środki własne	2022-2030

8	Budowa Inkubatorów Przedsiębiorczości na terenie miasta i gminy Połaniec	35 000 000,00	środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych oraz środki własne	2022-2030
9	Budowa dodatkowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Połancu – filia nr 1	5 065 456,00	środki zewnętrzne, środki własne	2022-2030
10	Renowacja i adaptacja zabytkowego zespołu parkowo-dworskiego w miejscowości Ruszcza – gmina Połaniec w celu ochrony dziedzictwa kulturowego regionu	ponad 8 000 000,00	dofinansowanie UE, wkład własny	2022-2030
11	Tworzenie produktu turystycznego bazującego na walorach historycznych i turystycznych gminy Połaniec, w tym przystani wodno-rowerowej	15 000 000,00	dofinansowanie UE, wkład własny	2022-2030
12	Tworzenie szlaków turystycznych	4 220 000,00	środki własne i środki UE	2022-2030
13	Projekty w ramach klastra energii	30 000 000,00	środki zewnętrzne, środki własne	2022-2030
14	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Połaniec	20 000 000,00	środki własne, środki UE	2022-2030
15	Termomodernizacja budynku Zespołu Placówek Oświatowych w Ruszczy ul. Szkolna 2 wraz z montażem nowego źródła ciepła	7 000 000,00	środki własne i środki UE	2022-2030
16	Instalacje Odnawialnych Źródeł Energii dla mieszkańców	2 000 000,00	środki własne mieszkańców, środki unijne	2022-2030

17	Instalacje Odnawialnych Źródeł Energii na budynkach użyteczności publicznej	4 000 000,00	środki własne, środki zewnętrzne	2022-2030
18	Montaż instalacji fotowoltaicznej na terenie Oczyszczalni Ścieków w Łęgu	700 000,00	środki własne, środki zewnętrzne	2022-2030
19	Budowa farmy fotowoltaicznej na terenie gminy Połaniec	6 000 000,00	Środki zewnętrzne, środki własne	2022-2030
20	Geotermia – poszukiwanie wód termalnych oraz przetwarzanie energii geotermalnej do wykorzystania przez mieszkańców	10 000 000,00	środki własne, zewnętrzne Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2022-2030
21	Powstanie Centrum Inicjatyw Obywatelskich	6 000 000,00	środki własne gminy Połaniec oraz środki pochodzące z UE	2022-2030
22	Rewitalizacja Połańca	5 000 000,00	środki własne, środki z UE	2022-2030
23	Budowa zbiornika wodnego przy rzece Wschodniej w Połańcu na miejsce wykorzystane do kąpielii oraz rekreacji i wypoczynku	5 000 000,00	środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych oraz środki własne	2022-2030
24	Budowa sieci światłowodowej na terenie gminy Połaniec	10 000 000,00	środki zewnętrzne, środki własne	2022-2030
25	Budowa, remont i modernizacja wodociągu magistralnego sieci wodociągowej	9 000 000,00	środki własne i zewnętrzne	2022-2030
26	Budowa lodowiska sezonowego w Połańcu	1 000 000,00	środki własne i zewnętrzne	2022-2030

27	Modernizacja, remont, przebudowa i adaptacja piwnic na potrzeby działań kulturalnych CKiSz	2 000 000,00	środki własne, środki zewnętrzne	2022-2030
28	„Daj sobie szansę na aktywność społeczną i zawodową”	400 000,00	środki pochodzące z EFS i ewentualnych środków własnych	2022-2022
29	Rozbudowa, modernizacja i remont przepompowni ścieków na terenie miasta i gminy Połaniec	100 000,00	środki własne, środki zewnętrzne	2022-2030
30	Budowa i rozbudowa sieci ciepłowniczej na terenie gminy Połaniec	30 000 000,00	środki własne, środki zewnętrzne	2023-2030
31	Modernizacja i remont istniejącej sieci ciepłowniczej na terenie gminy Połaniec	30 000 000,00	środki własne, środki zewnętrzne	2022-2030
32	Rozbudowa i modernizacja Oczyszczalni Ścieków w Łęgu	200 000,00	środki własne, środki zewnętrzne	2022-2030
33	Budowa dróg gminnych w gminie Połaniec wraz z infrastrukturą techniczną	30 000 000,00	Skarb Państwa, Unia Europejska	2022-2030
34	Budowa, modernizacja i remont kanalizacji sanitarnej	20 000 000,00	środki zewnętrzne i środki własne	2022-2030
35	Modernizacja Stadionu Miejskiego w Połańcu i innych obiektów sportowych na terenie gminy Połaniec	2 500 000,00	środki własne, środki zewnętrzne	2022-2030
36	Dalszy rozwój terenów zieleni na terenie gminy Połaniec	5 000 000,00	środki własne, środki unijne	2022-2030

37	Nawadnianie – budowa instalacji do czerpania wody i zbiorników magazynujących wodę (pomoc dla rolników)	2 000 000,00	środki własne, krajowe, unijne	2022-2030
38	Budowa systemu obwodnic Połańca	70 000 000,00	środki krajowe, unijne, własne	2022-2030
39	Modernizacja, remont i dobudowa oświetlenia na terenie miasta i gminy Połaniec	3 000 000,00	środki unijne, środki własne	2022-2030
40	Budowa mieszkań socjalnych, komunalnych i chronionych	10 000 000,00	środki własne, krajowe, unijne	2022-2030
41	Modernizacja urządzeń rekreacyjno – sportowych i małej architektury na terenie gminy Połaniec	5 000 000,00	środki własne	2022-2030
42	Wymiana sprzętu w OSP z terenu gminy Połaniec	5 000 000,00	środki własne, krajowe, unijne	2022-2030
43	Rozbudowa, remont i modernizacja miejskiego monitoringu	1 200 000,00	środki własne, krajowe, unijne	2022-2030
44	Budowa Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w gminie Połaniec	3 500 000,00	środki własne, krajowe, unijne	2022-2030
45	Tworzenie Klubów Seniora	500 000,00	środki własne, krajowe, unijne	2022-2030
46	Zakup pojazdów niskoemisyjnych	5 000 000,00	środki własne, krajowe, unijne	2022-2030
47	Budowa, remont i modernizacja placówek oświatowych, kulturalnych i rekreacyjno-sportowych na terenie gminy Połaniec	5 000 000,00	środki zewnętrzne, środki własne	2022-2030
łącznie kwota:		672 855 500 zł		

Wśród najważniejszych środków finansowania wymienia się w szczególności:

- środki z budżetu gminnego,
- środki pochodzące z budżetu państwa,
- środki funduszy celowych,
- fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatyw Wspólnotowych oraz Wspólnej Polityki Rolnej,
- inne fundusze ze źródeł europejskich np. fundusze norweskie oraz fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- środki sektora prywatnego, w tym formuła partnerstwa publiczno-prywatnego,
- kredyty bankowe, pożyczki oraz fundusze sektora pozarządowego,
- dodatkowe formy wsparcia dostępne w ramach linii budżetowych, np. tarcz antykryzysowych.

Aby wdrażanie Strategii miało charakter bardziej kompleksowy, zaleca się opracowanie bądź aktualizację poszczególnych dokumentów strategicznych oraz planistycznych, takich jak:

	Dokument	Rekomendacja
1	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego	Wymaga regularnej aktualizacji
2	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego	Wymagają ciągłej aktualizacji
3	Program Ochrony Środowiska	Wymaga aktualizacji
4	Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Połaniec na lata 2016-2023	Wymaga aktualizacji po 2023 roku
5	Wieloletnia Prognoza Finansowa	Wymaga systematycznej aktualizacji
6	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych	Wymaga aktualizacji w 2021 roku

10. MONITORING I EWALUACJA

10.1. MONITORING

Monitoring Strategii Rozwoju obejmuje sprawdzanie wyników w odniesieniu do określonych oczekiwań. Polega na systematycznym zbieraniu informacji, które dotyczą uzyskanych efektów w ramach wdrażanej strategii. Monitoring w późniejszym czasie pozwala określić czy zakładane, pierwotnie rezultaty realizowane są w sposób sprawny i kompleksowy, aby w odpowiednim momencie wprowadzić w razie potrzeby – korekty⁶. Wykonawcą i podmiotem, który ma za zadanie odpowiadać za monitoring Strategii Rozwoju Gminy Połaniec jest instytucja zarządzająca daną strategią, w tym przypadku Urząd Miasta i Gminy Połaniec.

Monitoring Strategii powinien być prowadzony na każdym poziomie danej interwencji, dla jednego projektu (tutaj inwestycji), realizacji konkretnych celów, jak i całego programu strategii. Raporty monitoringowe, w zależności od realizowanych zadań, przeprowadzane mogą być w trybie rocznym.

Aby monitorować strategię w sposób kompleksowy, ważny jest dobór odpowiednich wskaźników, pozwalających na ich późniejszą analizę. Jako, że rekomenduje się przeprowadzanie corocznych sprawozdań z wdrażania strategii rozwoju, proces monitoringu, niezależnie od wykonywanych inwestycji, powinien zostać przeprowadzony i wyodrębniony w Raporcie o Stanie Gminy za rok bazowy. W danym raporcie powinny znaleźć się informacje na temat wdrażania strategii (na jakim etapie aktualnie Gmina się znajduje, w tym które cele udało się zrealizować i w jakim stopniu raport z wdrażania, stopień osiągnięcia danych wskaźników, wydatków powierzonych na poszczególne zadania zawarte w strategii).

Wyznacza się proces konstrukcji mierników strategicznych, składający się z następujących etapów:

1. Powołanie zespołu

Do określania mierników powinna zostać zaangażowana grupa osób, określająca terminologię oraz metodykę postępowania.

2. Analiza wytycznych

W odpowiedzi na bieżące zmiany zachodzące w otoczeniu społeczno-gospodarczym, przestrzennym oraz środowiskowym Gminy, realizatorzy i podmioty odpowiedzialne za wdrażanie niniejszej strategii będą dostosowywać oraz aktualizować wskazane w dokumencie mierniki wyznaczające stopień realizacji zamierzonych celów. W przypadku braku możliwości pozyskania danych bądź zmiany procedury

⁶ Podręcznik monitoringu i ewaluacji lokalnych Strategii Rozwoju. Lider Ewaluacji 2014. Warszawa 2017.

statystycznej, realizator usunie wyodrębnione w procesie tworzenia dokumentu mierniki lub przekształci dany miernik.

Do określenia kluczowych procesów mogących mieć znaczenie dla aktualizacji mierników można uwzględnić poniższe pytania:

- Czy w pobliżu określonego działania możliwe jest zbieranie danych źródłowych?
- Kto lub co może dostarczyć takie dane?
- W jaki sposób możemy zbierać te dane, minimalizując koszty i błędy?
- Czy możliwe jest zbieranie dodatkowych danych dla dalszych analiz?

Jeżeli odpowiedź na któreś z powyższych pytań sprawi trudność, należy rozważyć aktualizację bądź ponowne sformułowanie miernika.

3. Kryteria oceny projektowanych mierników

Mierniki ocenia się w aspekcie ilościowym oraz jakościowym. Wyodrębnione na etapie tworzenia strategii mierniki ilościowe analizuje się w okresie średniookresowym oraz docelowym (tj. w roku 2025 oraz 2030).

Mierniki jakościowe, tj. stopień realizacji poszczególnych celów, trudności w ich realizacji określa się w corocznym raporcie o stanie gminy.

10.2.EWALUACJA

Ewaluacja w Strategii Rozwoju Gminy oznacza jej systematyczne badanie poprzez oszacowanie jakości oraz wartości procesu oraz efektów wdrażania inwestycji i zadań publicznych zawartych w Strategii (cele strategiczne).

Zaleca się działanie na rzecz ewaluacji wg poniższego schematu:

Zakres ewaluacji danego dokumentu stanowi materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i oceny oraz trafność, skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość jak i spójność strategii rozwoju.

Rekomenduje się zlecenie ewaluacji zewnętrznym wykonawcom w celu obiektywnej oraz niezależnej oceny jej wykonania. Nie jest to jednak zabieg konieczny, a zakres i ocenę realizacji strategii może przeprowadzić powołany do tego zespół ekspertów w Gminie. Jednakże, rekomenduje się w tym względzie pomoc ze strony zewnętrznych jednostek.

Dane monitoringowe powinny stanowić wstęp do realizacji ewaluacji Strategii. Ewaluacja powinna służyć wskazaniu, dlaczego dane wskaźniki nie zostały zrealizowane, analizie wykonanych działań pod względem ich trafności i konieczności, ocenie pozytywnych i negatywnych skutków, które poprzedzały wykonane cele strategiczne (w tym operacyjne), w danym roku bazowym.

Zaleca się wykorzystane metody ewaluacji *on-going*, która mówi o realizacji ewaluacji w trakcie wdrażania inwestycji (gdy jej użycie będzie zasadne i zajdzie taka potrzeba) lub gdy wystąpią problemy we wdrażaniu strategii, które należy poddać analizie. W danej sytuacji należy stworzyć raport zawierający kluczowe problemy, ukazanie wskaźników dostępnych w corocznych raportach o stanie Gminy oraz sposoby ich rozwiązywania. Co więcej, zaleca się również wykorzystanie metody *ex-post*, która

określa realizację ewaluacji w momencie zakończenia planowanych działań lub na samym końcu jej zakańczania. W danym przypadku jako rok stworzenia podsumowującego raportu z przebiegu wdrażania i realizacji Strategii Rozwoju Gminy Połaniec podaje się rok 2030.

11. PODSUMOWANIE

Strategia Rozwoju Gminy jest dokumentem niezwykle ważnym, który w dużym stopniu warunkuje funkcjonowanie danego obszaru przez najbliższe kilka lat. Mimo, że dany dokument nie stanowi aktu prawa miejscowego i nie jest obowiązkowy, stworzenie, a następnie prawidłowe wdrażanie Strategii Rozwoju świadczy o dobrej kompetencji władz, które dany dokument uchwalają. Należy również podkreślić niezwykle istotny charakter strategii rozwoju przy planowaniu inwestycji oraz próbie pozyskania dofinansowania na konkretne przedsięwzięcia. Dany dokument ma na celu pomoc przy planowaniu inwestycji na terenie Gminy, ich uhierarchizowanie i usystematyzowanie. Co więcej, Gmina powinna dążyć do ciągłego podnoszenia swoich kompetencji, korzystać z istniejących uwarunkowań oraz potencjałów, a całość danego działania prowadzić ma do zrównoważonego rozwoju. Strategia Rozwoju Gminy Połaniec na lata 2021-2030 działa długofalowo i dzięki określeniu celów strategicznych, ma za zadanie pełnić funkcję warunkującą nie tylko sam rozwój Gminy w danych okresach czasowych, ale tworzyć spójną całość, na którą mają wpływ czynniki zarówno wewnątrz, ale jak i zewnętrzne.

Celem danego opracowania było stworzenie dokumentu, który będzie podnosił jakość życia mieszkańców. Dane wskaźniki i ich wykonanie będzie można ocenić po wdrożeniu oraz wykorzystaniu pełnego potencjału danej strategii rozwoju i stworzeniu raportu ewaluacji po zakończeniu trwania okresu danych działań strategicznych. Analiza SWOT pozwoliła na określenie mocnych i słabych stron Gminy (uwarunkowania wewnętrzne) oraz szans i zagrożeń (uwarunkowania zewnętrzne). Cele strategiczne, w tym dalsze cele operacyjne i ich zadania pozwoliły na usystematyzowanie wieloletnich działań w Gminie. W końcowym etapie tworzenia strategii stworzono system wdrażania oraz zarekomendowano monitoring i ewaluację danej strategii.

Należy pamiętać, że istotność i przydatność danej strategii rozwoju będzie zależna przede wszystkim od zaangażowania społeczności lokalnej oraz obecnych władz Gminy w proces jej wdrażania.

12. SPIS RYSUNKÓW I WYKRESÓW

Rysunek 1. Gmina Połaniec wraz z sąsiadującymi gminami	7
Rysunek 2. Położenie gminy Połaniec na tle Polski, województwa świętokrzyskiego oraz powiatu staszowskiego	8
Rysunek 3. Wody powierzchniowe wraz z obszarami szczególnego zagrożenia powodzią w gminie Połaniec	10
Rysunek 4. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% oraz obszary narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych.....	10
Rysunek 5. Teren leśny i zadrzewiony w gminie Połaniec	11
Rysunek 6. Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach w gminie Połaniec na koniec 2020 roku.....	13
Rysunek 7. Gęstość zaludnienia w gminie Połaniec oraz sąsiednich gminach.....	15
Rysunek 8. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w gminie Połaniec oraz sąsiadujących gminach.....	15
Rysunek 9. Strefy inwestycyjne w gminie Połaniec	17
Rysunek 10. Obszary strategicznej interwencji w województwie świętokrzyskim	28
Rysunek 11. Obszary strategicznej interwencji dla gminy Połaniec	29
Rysunek 12. Cele strategiczne miasta i gminy Połaniec.....	32
Rysunek 13. Uwarunkowania osadnicze oraz komunikacyjne w mieście i gminie Połaniec.....	46
Rysunek 14. Użytkowanie terenu w mieście i gminie Połaniec	47
Rysunek 15. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta i gminy Połaniec.....	48
Rysunek 16. Wizja województwa świętokrzyskiego	62
Wykres 1. Przyrost naturalny w gminie Połaniec w latach 2016-2020.....	13
Wykres 2. Wyniki z egzaminu ósmoklasisty w gminie Połaniec, powiecie staszowskim oraz województwie świętokrzyskim w 2021 roku	14
Wykres 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie Połaniec w latach 2016-2020.....	14
Wykres 4. Dochody na 1 mieszkańca w gminie Połaniec oraz sąsiadujących gminach w 2020 roku	16
Wykres 5. Wydatki na 1 mieszkańca w gminie Połaniec w latach 2016-2020	17

Wykres 6. Liczba budynków wraz liczbą przyłączy do sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej w latach 2016-2020 w gminie Połaniec	19
Tabela 1. Saldo migracji w gminie Połaniec w latach 2016-2020	14
Tabela 2. Zasoby mieszkaniowe w gminie Połaniec w latach 2016-2020	18
Tabela 3. Pytanie ankietowe dla mieszkańców „Proszę zaznaczyć z czym chciał(a)byś aby utożsamiano miasto i gminę Połaniec w roku 2030?”	30
Tabela 4. Jednolite części wód powierzchniowych w gminie Połaniec.....	56
Tabela 5. Jednolite części wód podziemnych w gminie Połaniec	60
Tabela 6. Zgodność celów Strategii Rozwoju Gminy Połaniec na lata 2021-2030 z celami Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 roku (z perspektywą do 2030r.)	64
Tabela 7. Zgodność celów Strategii Rozwoju Gminy Połaniec na lata 2021-2030 z celami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.....	65
Tabela 8. Zgodność celów Strategii Rozwoju Gminy Połaniec na lata 2021-2030 z celami Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+	69

STRATEGIA ROZWOJU GMINY POŁANIEC NA LATA 2021-2030

MIASTO I GMINA POŁANIEC

CENTRUM PROFILAKTYKI I REEDUKACJI „ATELIER”

Atelier
Centrum Profilaktyki i Reedukacji